

ഒന്നാം ലോകയുദ്ധം

കോളനി വാഴ്ചയും സാമ്രാജ്യത്വത്തിന്റെ വ്യാപനവും മുൻ അധ്യായത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്തതാണല്ലോ. സാമ്രാജ്യത്വശക്തികൾ ലോകം കീഴടക്കാനുള്ള മത്സരങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടപ്പോൾ സംഘർഷങ്ങൾ വ്യാപകമായി. ഇക്കാലത്ത് അന്താരാഷ്ട്രരംഗത്തുണ്ടായ പ്രതിസന്ധികൾ അവിശ്വാസത്തിന്റെയും പരസ്പരസ്പർദ്ധയുടെയും അന്തരീക്ഷമുണ്ടാക്കി. ഓട്ടോമൻ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അധീനതയിലായിരുന്നു കിഴക്കൻ യൂറോപ്പിലെ ഭൂപ്രദേശങ്ങൾ. ഇവ കയ്യടക്കുന്നതിനുവേണ്ടി നടന്ന സംഘർഷങ്ങളാണ് പ്രതിസന്ധികൾക്ക് തുടക്കമിട്ടത്. 'പൗരസ്ത്യ യൂറോപ്യൻ സമസ്യ' (Eastern Question) എന്ന പേരിലാണല്ലോ ഇത് അറിയപ്പെട്ടത്. ഓട്ടോമൻ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഭാഗമായിരുന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ റഷ്യ ആധിപത്യം നേടുമെന്ന് ഭയന്ന ബ്രിട്ടൻ, പ്രഷ്യ, ഹോളണ്ട് എന്നീ രാജ്യങ്ങൾ ചേർന്ന് ഒരു സഖ്യമുണ്ടാക്കി. ഇതിന്റെ തുടർച്ചയായിട്ടാണ് ബാൾക്കൻ പ്രതിസന്ധിയുണ്ടാവുന്നത്.

ബാൾക്കൻ പ്രദേശങ്ങൾ 1914-ൽ

ഒന്നാം ലോകയുദ്ധത്തിന്റെ കാരണങ്ങളിൽ ചിലതായി പൗരസ്ത്യയൂറോപ്യൻ സമസ്തയെയും ബാൾക്കൻ പ്രതിസന്ധിയെയും കണക്കാക്കാറുണ്ട്. ജർമ്മൻ ഭാഷ സംസാരിക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങളും ജനങ്ങളും ഒറ്റരാഷ്ട്രമായിത്തീരണമെന്ന പ്രചാരണം ജർമ്മനിയിൽ ആരംഭിച്ചിരുന്നു. ബാൾക്കൻ ഉപദ്വീപും അവർ ലക്ഷ്യമിട്ടു. ബാൾക്കൻ പ്രദേശങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ആസ്ട്രിയ അവകാശവാദമുന്നയിച്ചപ്പോൾ ജർമ്മനി അതിനെ പിന്തുണച്ചു. എന്നാൽ വംശീയതയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആ പ്രദേശം തങ്ങൾക്കുവേണമെന്ന് സെർബിയ അവകാശമുന്നയിച്ചു. റഷ്യ അതിനെ പിന്തുണച്ചു. ബാൾക്കൻ പ്രദേശങ്ങളെച്ചൊല്ലി റഷ്യയുടെയും ജർമ്മനിയുടെയും താല്പര്യങ്ങൾ തമ്മിലുണ്ടായ സംഘർഷമാണ് ബാൾക്കൻ പ്രതിസന്ധി എന്നറിയപ്പെടുന്നത്.

ഭൂപടം പരിശോധിച്ച് 'പൗരസ്ത്യയൂറോപ്യൻ സമസ്ത', 'ബാൾക്കൻ പ്രതിസന്ധി' എന്നിവയിലേക്ക് നയിച്ച സാഹചര്യങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യുക.

മൊറോക്കൻ പ്രതിസന്ധി

മൊറോക്കൻ പ്രതിസന്ധി എന്താണെന്നു നോക്കാം. 1904-ൽ ബ്രിട്ടനും ഫ്രാൻസും രഹസ്യമായി ഒരു കരാറുണ്ടാക്കി. ഈജിപ്റ്റിൽ സ്വതന്ത്രമായി ഇടപെടാൻ ബ്രിട്ടനെ അനുവദിച്ചാൽ മൊറോക്കോയുടെ മേലുള്ള ഫ്രാൻസിന്റെ അവകാശം അംഗീകരിക്കാൻ എന്നതായിരുന്നു കരാറിലെ പ്രധാന വ്യവസ്ഥ.

മൊറോക്കോയുടെ മേലുള്ള ഫ്രാൻസിന്റെ അവകാശവാദത്തെ ജർമ്മനി എതിർത്തു. തങ്ങളുടെ കോളനിയായിരുന്ന ഫ്രഞ്ച് കോംഗോയുടെ ഒരു ഭാഗം ജർമ്മനിക്കു നൽകാൻ ഫ്രാൻസ് തയ്യാറായി, പകരമായി മൊറോക്കോ ഫ്രാൻസിനു നൽകാൻ ജർമ്മനിയും സമ്മതിച്ചു. അതോടെ തർക്കത്തിനു താൽക്കാലിക പരിഹാരമായി.

മൊറോക്കോയും ഫ്രഞ്ച് കോംഗോയും

വടക്കേ ആഫ്രിക്കയിലെ രാജ്യമായ മൊറോക്കോ ആഫ്രിക്കയിലെ ആദ്യ ഇസ്ലാമിക രാജ്യമാണ്. മെഡിറ്ററേനിയൻ സമുദ്രവും അറ്റ്ലാന്റിക് സമുദ്രവും സന്ധിക്കുന്ന ജിബ്രാൾട്ടർ കടലിടുക്ക് ഈ രാജ്യത്തിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലായതാണ് ഇവിടെ പ്രതിസന്ധിയുണ്ടാകാൻ കാരണം.

ഇന്നത്തെ മധ്യ ആഫ്രിക്കൻ റിപ്പബ്ലിക്, കോംഗോ, ഗാബൺ എന്നീ പ്രദേശങ്ങൾ

ഉൾക്കൊണ്ടിരുന്ന ഫ്രഞ്ച് കോളനിയാണ് ഫ്രഞ്ച് കോംഗോ. ഈ കോളനിയിൽ മുപ്പതോളം ഫ്രഞ്ച് കമ്പനികൾ പ്രാദേശികവിഭവങ്ങളെ ചൂഷണം ചെയ്യുകയും തദ്ദേശവാസികളെ അടിമകളെപ്പോലെ പണിയെടുപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

ബാഗ്ദാദ് റെയിൽ

ജർമ്മനിയിലെ ബർലിനെയും ഓട്ടോമൻ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഭാഗമായ ബാഗ്ദാദിനെയും ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന തിനുവേണ്ടിയാണ് ബാഗ്ദാദ് റെയിൽവെ നിർമ്മാണം ആരംഭിച്ചത്. എന്നാൽ ഇത് ജർമ്മനിയുടെ വ്യാപാര

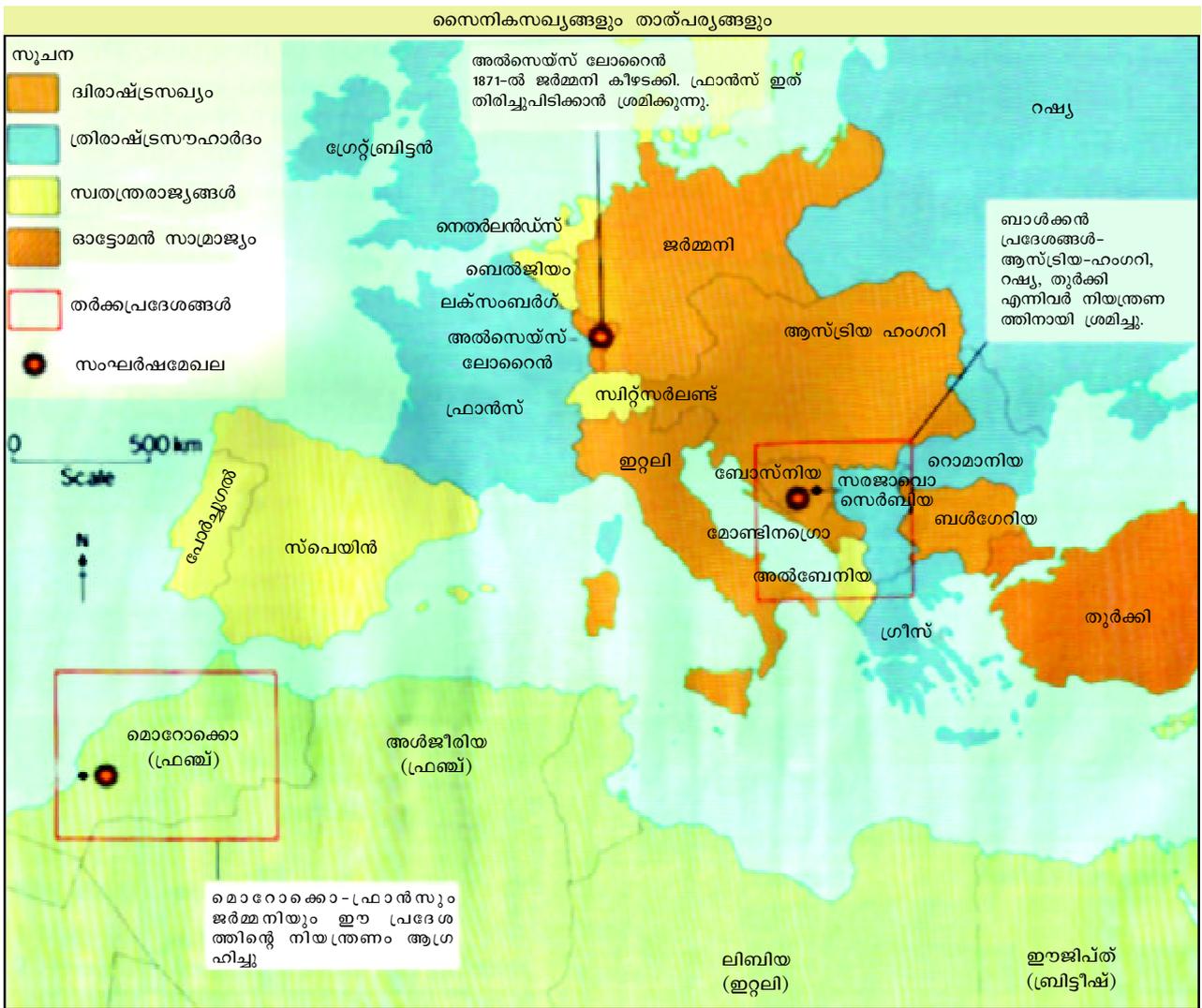
സാധ്യത വർദ്ധിപ്പിക്കുമെന്ന് ബ്രിട്ടനും റഷ്യയും ഭയപ്പെട്ടു. ജർമ്മനി പേർഷ്യൻ ഗൾഫിലേക്കും ഓട്ടോമൻ സാമ്രാജ്യം ഈജിപ്തിലേക്കും സാധാരണ വ്യാപിപ്പിക്കുമെന്ന് ബ്രിട്ടനും ഫ്രാൻസും കരുതി. ഒന്നാം ലോകയുദ്ധത്തിന്റെ കാരണങ്ങളിലൊന്നായി ഇതു മാറി.

ലോകത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയഭൂപടത്തിൽ ജർമ്മനിയിലെ ബർലിനും ഇറാഖിലെ ബാഗ്ദാദും അടയാളപ്പെടുത്തി പരസ്പരം യോജിപ്പിക്കുക. ബാഗ്ദാദ് റെയിൽ നിർമ്മാണം ഒന്നാം ലോകയുദ്ധത്തിന് കാരണമായതെങ്ങനെ? വിശകലനം ചെയ്യുക.

സാമ്രാജ്യതാരാഷ്ട്രങ്ങൾ ഇത്തരം പ്രതിസന്ധികൾ വളർത്തിയെടുത്തത് എന്തിനായിരുന്നുവെന്നോ? കോളനി രാജ്യങ്ങളെ കൈയടക്കിവെച്ച് അവരുടെ സമ്പത്ത് ചൂഷണം ചെയ്യുന്നതിനുവേണ്ടിത്തന്നെ. അതിനാൽ ഒന്നാം ലോകയുദ്ധം സാമ്രാജ്യത യുദ്ധമെന്ന പേരിൽ വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു.

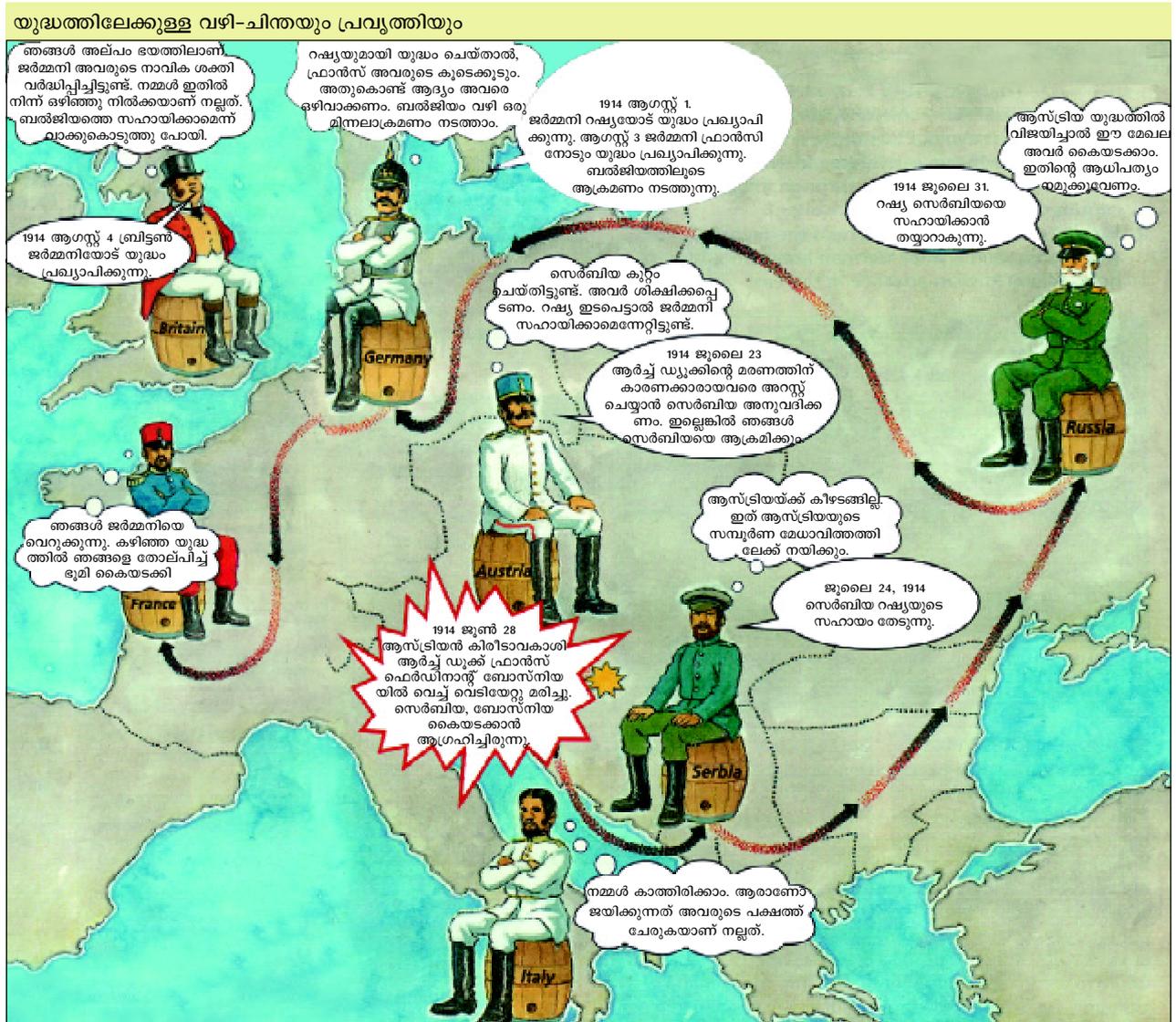
സാമ്രാജ്യതാരാഷ്ട്രങ്ങൾക്കിടയിലെ സംഘർഷങ്ങൾ സൈനികസഖ്യങ്ങളുടെ രൂപീകരണത്തിനു വഴിവച്ചതു നാം കണ്ടു. ഈ ചേരിതിരിവുകൾ എതിർ വിഭാഗങ്ങൾക്കിടയിൽ അന്യോന്യം സംശയത്തിനും ഭയത്തിനും കാരണമായി. മാത്രമല്ല ഏതെങ്കിലും മൊരു യുദ്ധമുണ്ടായാൽ അത്

പ്രാദേശികമായി ഒരുങ്ങുന്നതാവില്ല എന്ന വ്യക്തമായ സൂചനയും നൽകി.

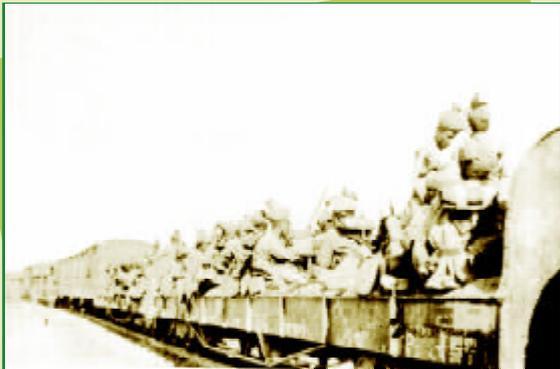
സാമ്രാജ്യത്വരാഷ്ട്രങ്ങൾ ബോധപൂർവ്വം സൃഷ്ടിച്ച പ്രതിസന്ധികൾ ലോകത്തെ ഒരു യുദ്ധത്തിലേക്കു നയിച്ചു. ആസ്ട്രിയയുടെ സാമ്രാജ്യത്വ പരിപാടികൾക്കെതിരെ സെർബിയ ഗൗരവമായി പ്രതികരിച്ചു. ബോസ്നിയൻ തലസ്ഥാനമായ സെറായെവോയിൽ വച്ച് ആസ്ട്രിയൻ കിരീടാവകാശി ആർച്ച്ഡ്യൂക്ക് ഫ്രാൻസ് ഫെർഡിനാന്റും ഭാര്യയും 1914 ജൂൺ 28-ന് വെടിയേറ്റു മരിച്ചു. സെർബിയൻ വംശജനായ ഗാവ്രിലൊ പ്രിൻസെപ്പ് ആണ് അവരെ വെടിവെച്ചുകൊന്നത്. ഇരുപത്തിനാല് മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ അതിന് വിശദീകരണം നൽകണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ട് ആസ്ട്രിയ നൽകിയ അന്ത്യശ്വാസനം സെർബിയ അവഗണിച്ചു. ഇതേത്തുടർന്ന് 1914 ജൂലൈ 28-ന് ആസ്ട്രിയ സെർബിയക്കെതിരെ യുദ്ധം പ്രഖ്യാപിച്ചു.

ഇതോടെ ഒന്നാം ലോകയുദ്ധം ആരംഭിച്ചു. റഷ്യയും ഫ്രാൻസും സെർബിയയുടെ രക്ഷയ്ക്കെത്തി. ഉടനെ ജർമ്മനി റഷ്യക്കെതിരെയും ഫ്രാൻസിനെതിരെയും യുദ്ധപ്രഖ്യാപനം നടത്തി. ബ്രിട്ടൻ ജർമ്മനിക്കെതിരെ യുദ്ധത്തിൽ പങ്കുചേർന്നു. ഇറ്റലി ജർമ്മനിയുടെ സഖ്യം വിട്ട് ബ്രിട്ടനോടൊപ്പം നിന്നു. ജപ്പാൻ, പോർച്ചുഗൽ, ഗ്രീസ്, റൂമാനിയ എന്നീ രാജ്യങ്ങൾ ബ്രിട്ടീഷ് സഖ്യത്തിൽ ചേർന്നപ്പോൾ തുർക്കിയും ബൾഗേറിയയും ജർമ്മൻ ഭാഗത്തു ചേർന്നു. ഇതോടെ ബ്രിട്ടന്റെ ഭാഗത്തുള്ളവർ സഖ്യശക്തികൾ (Allied Powers) എന്നും ജർമ്മനിയുടെ ഭാഗത്തുള്ളവർ കേന്ദ്രശക്തികൾ (Central Powers) എന്നും അറിയപ്പെട്ടു. ലോകത്തിന്റെ പലഭാഗത്തും കോളനികളുണ്ടായിരുന്ന ഈ രാജ്യങ്ങൾ തങ്ങളുടെ കോളനികളേയും യുദ്ധത്തിലേക്ക് വലിച്ചിഴച്ചു.

ഒന്നാം ലോകയുദ്ധത്തിന് കാരണമായ അന്തർദേശീയ പ്രശ്നങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെട്ട പ്രധാന രാജ്യങ്ങളേതെല്ലാമായിരുന്നു? അവരുടെ നിക്ഷിപ്ത താല്പര്യങ്ങളെ ന്തെല്ലാമായിരുന്നു? വിശകലനം ചെയ്യുക.

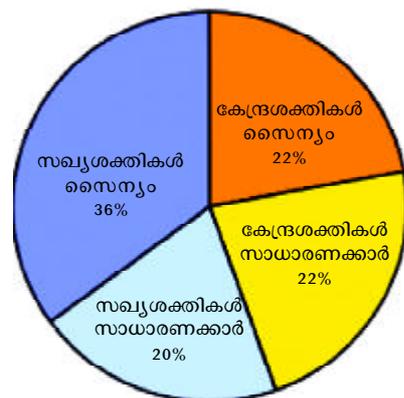
യുദ്ധരംഗത്തുനിന്നുള്ള ചില ചിത്രങ്ങൾ

ജർമ്മനി ആദ്യമൊക്കെ ഫ്രാൻസിൽ വലിയ മുന്നേറ്റം മുന്നോക്കിയെങ്കിലും അവസാനം പരാജയപ്പെടുകയാണുണ്ടായത്. നാവികയുദ്ധത്തിൽ ആത്യന്തികവിജയം ബ്രിട്ടനായിരുന്നു. ജർമ്മനി അമേരിക്കൻ കപ്പലുകളെ തുടർച്ചയായി കടലിൽ മുക്കിയതോടെ അതുവരെ യുദ്ധത്തിൽ നേരിട്ട് പങ്കെടുക്കാതിരുന്ന അമേരിക്ക ജർമ്മനിക്കെതിരെ സഖ്യകക്ഷികളെ സഹായിച്ചു.

ബ്രിട്ടന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള സഖ്യശക്തികൾക്ക് അതൊരാശ്വാസമായി. വിപ്ലവത്തെത്തുടർന്ന് റഷ്യ 1918 മാർച്ചിൽ യുദ്ധരംഗത്തുനിന്നു പിൻമാറി. ജർമ്മനിയുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള കേന്ദ്ര സഖ്യത്തിന് അടിക്കടി പരാജയം ഏറ്റുവാങ്ങേണ്ടിവന്നു. ജർമ്മനി കീഴടങ്ങി. സാമ്രാജ്യത്വയുദ്ധമെന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന ഒന്നാം ലോകയുദ്ധത്തിന്റെ തന്ത്രങ്ങൾ നൂതനവും

പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ട സാങ്കേതികവിദ്യകൾ പലതും വിനാശകരവുമായിരുന്നു. ചരിത്രത്തിൽ ആദ്യമായി ഒരേസമയം കരയിലും കടലിലും ആകാശത്തും

ഒന്നാം ലോകയുദ്ധം-മരണനിരക്ക്

യുദ്ധം നടന്നു. കരയുദ്ധത്തിൽ ആദ്യമായി ടാങ്ക്, ഷെല്ലുകൾ, മൈനുകൾ എന്നിവ ഉപയോഗിച്ചു. ധർമ്മികതയുടെ പ്രശ്നങ്ങളൊന്നും കണക്കിലെടുക്കാതെ ജർമ്മനി ക്ലോറിൻ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിഷവാതകങ്ങൾ പ്രയോഗിച്ചു. മുങ്ങിക്കപ്പലുകളുപയോഗിച്ച് കപ്പലുകളെ മുക്കി. ബോംബ് വർഷിക്കുന്നതിനു

വേണ്ടി വിമാനങ്ങൾ ആദ്യമായി ഉപയോഗിച്ചുവെന്നതും ഈ യുദ്ധത്തിന്റെ പ്രത്യേകതയാണ്. ഒരു കോടിയോളം സൈനികർക്ക് യുദ്ധത്തിൽ ജീവൻ നഷ്ടപ്പെട്ടു. ലോകസമ്പദ്വ്യവസ്ഥ തകർന്നു. ദാരിദ്ര്യവും തൊഴിലില്ലായ്മയും രൂക്ഷമായി. കാർഷികവ്യാവസായികരംഗങ്ങൾ തകർന്നു.

യുദ്ധോപകരണങ്ങളുടെ നവീകരണവും പുതിയവയുടെ കണ്ടെത്തലും മാനവരാശിയെ സ്വാധീനിക്കുന്നു. ഒന്നാം ലോകയുദ്ധാനുഭവത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്യുക.

സമാധാനശ്രമങ്ങൾ

ഒന്നാം ലോകയുദ്ധം നടക്കുമ്പോൾതന്നെ സമാധാനത്തിനുള്ള ശ്രമങ്ങളും ആരംഭിച്ചിരുന്നു. അമേരിക്കൻ പ്രസിഡന്റായിരുന്ന വുഡ്രോ വിൽസൺ തയ്യാറാക്കിയ പതിനാലിനപരിപാടി (Fourteen points) അതിന്റെ ഭാഗമായിരുന്നു. യുദ്ധാവസാനം 1919-ൽ പാരീസിൽ വച്ച് ഒരു സമാധാനസമ്മേളനം വിളിച്ചു കൂട്ടി. ഇംഗ്ലണ്ട്, ഫ്രാൻസ്, അമേരിക്ക, ഇറ്റലി എന്നീ

രാജ്യങ്ങളാണ് ഈ സമ്മേളനത്തിൽ പങ്കെടുത്തത്. പരാജിതരാഷ്ട്രങ്ങളെ ഈ സമ്മേളനത്തിൽ പങ്കെടുപ്പിച്ചില്ല. വൻശക്തികളായ ഈ നാലു രാജ്യങ്ങളും ചേർന്ന് അവരുടെ താല്പര്യത്തിനനുസരിച്ചുണ്ടാക്കിയ ഉടമ്പടികളാണ് പിന്നീട് പല രാജ്യങ്ങളുടെമേലും അടിച്ചേൽപ്പിച്ചത്. അതിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടവ ഏതൊക്കെയാണെന്നു നോക്കാം.

വുഡ്രോവിൽസന്റെ 14 ഇനപരിപാടി	
1	രഹസ്യക്കരാറുകൾ പാടില്ല.
2	സമുദ്രങ്ങളിൽ യുദ്ധസമയത്തും സമാധാനകാലത്തും സ്വതന്ത്രസഞ്ചാരസ്വാതന്ത്ര്യം.
3	രാജ്യങ്ങൾ തമ്മിൽ സ്വതന്ത്രവ്യാപാരം.
4	എല്ലാ രാജ്യങ്ങളും നിരായുധീകരണത്തിനായി യത്നിക്കണം.
5	കോളനികൾക്ക് അവരുടെ ഭാവിയിൽപ്പറ്റി തീരുമാനിക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരം.
6	ജർമ്മൻ സൈന്യം റഷ്യയിൽനിന്ന് പിന്മാറണം.
7	ബൽജിയത്തിനു സ്വാതന്ത്ര്യം.
8	ഫ്രാൻസിന് അൽസെയ്സ് ലോറൈൻ തിരിച്ചുകിട്ടും.
9	ആസ്ത്രിയയും ഇറ്റലിയും തമ്മിലുള്ള അതിരുകൾ പുനഃക്രമീകരണം.
10	കിഴക്കൻ യൂറോപ്പിലെ ജനങ്ങൾക്ക് സ്വയം നിർണ്ണയാവകാശം.
11	സെർബിയയ്ക്ക് സമുദ്രത്തിലേക്കുള്ള പ്രവേശന സ്വാതന്ത്ര്യം.
12	തുർക്കി സാമ്രാജ്യത്തിലെ ജനങ്ങൾക്ക് സ്വയംഭരണാവകാശം.
13	പോളണ്ട് സമുദ്രാതിർത്തിയുള്ള സ്വതന്ത്രരാജ്യമാകും.
14	സർവ്വരാഷ്ട്രസഖ്യം രൂപീകരിക്കും.

വേഴ്സായ് (Versailles) സന്ധി

പാരീസ് സമാധാനചർച്ചകളെത്തുടർന്ന് ഒപ്പുവച്ചതിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട സന്ധിയാണിത്. ജർമ്മനിയുമായാണ് ഇത് ഒപ്പുവെച്ചത്. അങ്ങേയറ്റം അപമാനകരമായ ഈ സന്ധിപ്രകാരം ജർമ്മനിയുടെ അധീനതയിലുണ്ടായിരുന്ന പ്രദേശങ്ങൾ പലതും ഫ്രാൻസ്, ബൽജിയം, ഡെൻമാർക്ക് എന്നീ രാജ്യങ്ങൾക്ക് വിട്ടുകൊടുത്തു. സൈനികശക്തി വൻതോ

തിൽ വെട്ടിക്കുറച്ചു. യുദ്ധക്കപ്പലുകളെ അടിയറവെച്ചു. യുദ്ധോപകരണങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിൽ നിയന്ത്രണമേർപ്പെടുത്തി. ഇതിനൊക്കെ പുറമെ ജർമ്മനിയുടെ മേൽ യുദ്ധക്കുറ്റം ചുമത്തി. 6.6 മില്യൺ ഡോളർ യുദ്ധത്തിന്റെ നഷ്ടപരിഹാരമായി നൽകണമെന്ന വ്യവസ്ഥയും ജർമ്മനിയെക്കൊണ്ട് അംഗീകരിപ്പിച്ചു.

വേഴ്സായി ഉടമ്പടി- പ്രധാന വ്യവസ്ഥകൾ

യുദ്ധക്കുറ്റം

- യുദ്ധത്തിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തം ജർമ്മനിക്ക് ആയിരുന്നു.

നിരായുധീകരണം

- സൈനികരുടെ എണ്ണം പരമാവധി 1 ലക്ഷം.
- നിർബന്ധിതമായ സൈനികസേവനം പാടില്ല.
- ടാങ്കുകൾ, മുങ്ങിക്കപ്പലുകൾ, സൈനിക വിമാനങ്ങൾ എന്നിവ സംഭരിക്കരുത്.

നഷ്ടപരിഹാരം

- 1921 വരെ ജർമ്മനി യുദ്ധത്തിലുണ്ടായ നാശനഷ്ടങ്ങൾക്കുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം ഫ്രാൻസ്, ബെൽജിയം, ബ്രിട്ടൻ എന്നീ രാജ്യങ്ങൾക്കു ജർമ്മനി നൽകണം.
- ഈ തുക നിസ്സാരമായിരുന്നില്ല (ഏകദേശം 6.6 മില്യൺ ഡോളർ). ഇത് ജർമ്മനി യുടെ വാർഷിക ഉല്പാദനത്തിന്റെ 2% വരും.

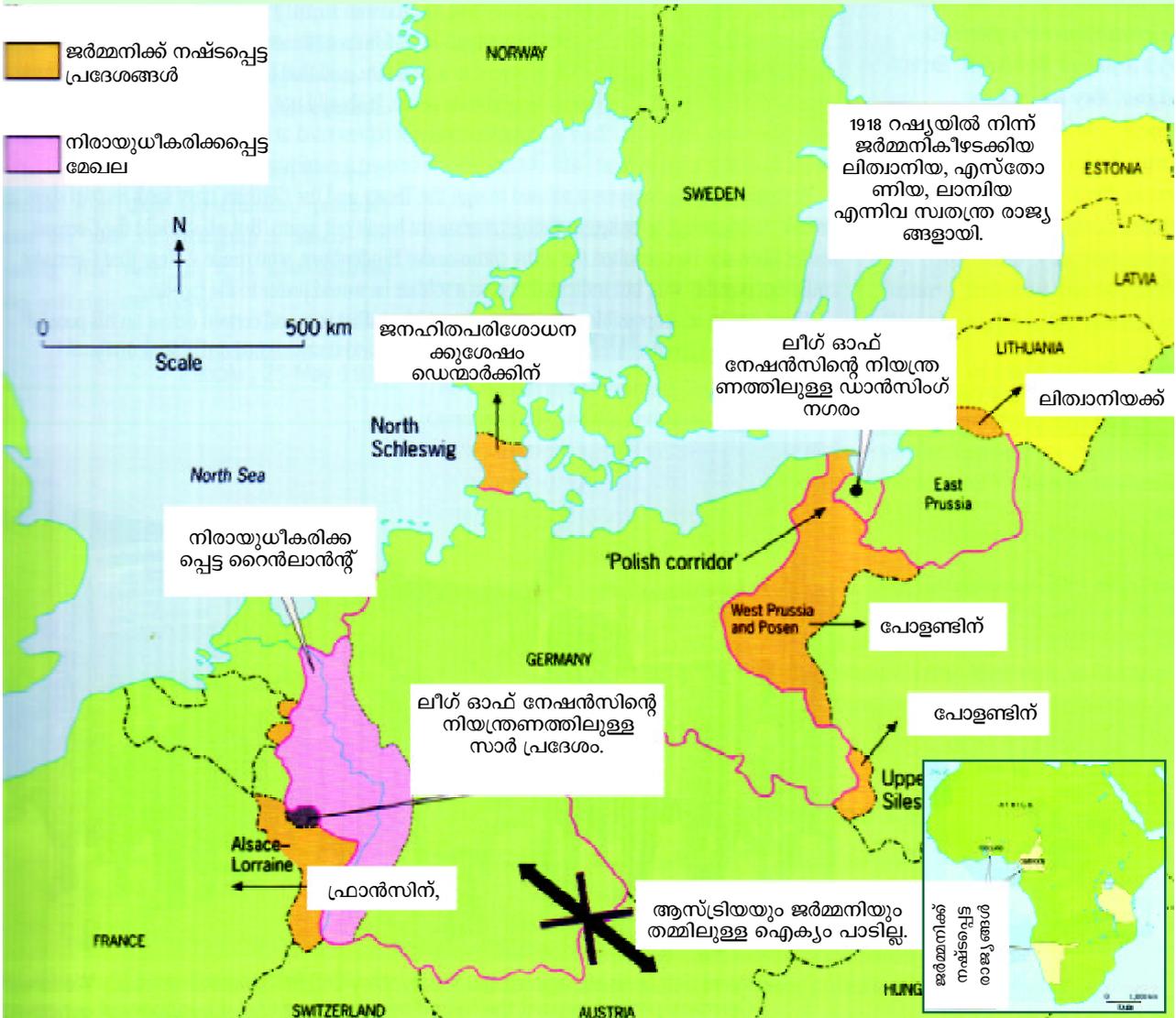
ജർമ്മനി കീഴടക്കിയ പ്രദേശങ്ങൾ

തിരിച്ചുകൊടുക്കൽ

- ജർമ്മനിക്കു പുറത്തുണ്ടായിരുന്ന എല്ലാ കോളനികളും ബ്രിട്ടനും ഫ്രാൻസും പങ്കിട്ടെടുത്തു.
- അൽസെയ്സ് ലോറൈൻ, സാർ ഇവ നഷ്ടപ്പെട്ടു.
- ജർമ്മനിയും ആസ്ട്രിയയും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം വിച്ഛേദിക്കപ്പെട്ടു.
- പടിഞ്ഞാറൻ പ്രഷ്യ, അപ്പർ സെലേഷ്യ ഇവ പോളണ്ടിനു നൽകി.
- ഡാൻസിഗ് നഗരം ലീഗ് ഓഫ് നേഷൻസിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള സ്വതന്ത്ര പട്ടണമായി.

ലീഗ് ഓഫ് നേഷൻസ്

- അന്താരാഷ്ട്ര പോലീസ് എന്ന രീതിയിൽ ലീഗ് ഓഫ് നേഷൻസ് സ്ഥാപിച്ചു. എന്നാൽ ഒരു സമാധാന രാഷ്ട്രമായി മാറും വരെ ജർമ്മനിക്ക് അതിൽ അംഗത്വമില്ല.

വേഴ്സായി സന്ധി സംഭാഷണങ്ങൾ

വേഴ്സായ് സന്ധി മാത്രമല്ല അന്നു നിലവിൽ വന്നത്. 1919-ലെ സെന്റ് ജർമെയ്ൻ സന്ധി ആസ്ട്രിയ ഹംഗറിയിലാണ് ഒപ്പുവെച്ചത്. അതുപ്രകാരം ഹംഗറിയെ ആസ്ട്രിയയിൽ നിന്ന് വേർപെടുത്തി. 1920-ലെ തന്നെ സെവ്റ് (Sevres) സന്ധി തുർക്കിയുമായാണ് ഒപ്പുവെച്ചത്. ആഫ്രിക്കയിലും പശ്ചിമേഷ്യയിലുമുള്ള എല്ലാ അവകാശങ്ങളും ഇതിലൂടെ തുർക്കിക്ക് നഷ്ടമായി. ഇതോടെ തുർക്കിയിൽ ഖലീഫാ ഭരണം അവസാനിച്ചു.

വിവിധസന്ധികളിലൂടെ യൂറോപ്പിൽ പുതിയ രാജ്യങ്ങളുടെ ഉദയത്തിന് വഴിയൊരുങ്ങി. പോളണ്ട്,

ചെക്കോസ്ലോവാക്യ, യുഗോസ്ലാവിയ, റൂമാനിയ, അൽബേനിയ തുടങ്ങിയവ അങ്ങനെ നിലവിൽ വന്ന പുതിയ രാജ്യങ്ങളാണ്.

യുദ്ധത്തിന്റെ പരിണാമം

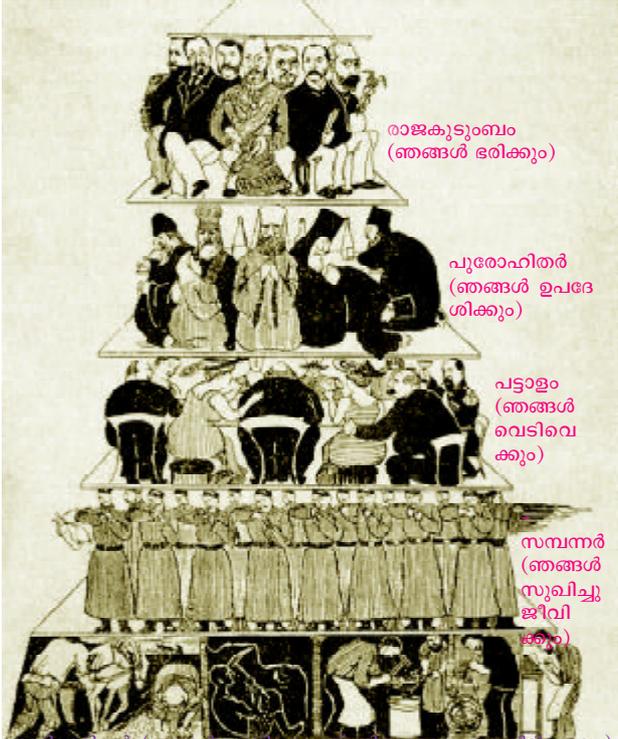
ലോകവ്യാപകമായ ഫലങ്ങളാണ് ഒന്നാം ലോകയുദ്ധത്തിന് ഉണ്ടായത്. നൂറ്റാണ്ടുകളുടെ പാരമ്പര്യമുള്ള യൂറോപ്പിലെ രാജവംശങ്ങൾ പലതും-ജർമ്മനിയിലെ ഹോഹെൻസോളൻ (Hohenzollern), ആസ്ട്രിയയിലെ ഹോഹെൻസ്റ്റോഫെൻ (Hohenstaufen), സ്വെഡിനിയിലെ ഹാപ്സ്ബർഗ് (Hapsburg), മുതലായവ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടരായി. റഷ്യയിലെ റോമനോഫ് (Romanov) ഭരണവും അവസാനിച്ചു. ലോകത്തിൽ ജനാധിപത്യ പ്രക്രിയയ്ക്ക് ഇത് ആക്കം കൂട്ടി. തുർക്കിയിൽ ഖലീഫാ ഭരണം അവസാനിച്ച് മുസ്തഫ കമാൽപാഷയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ റിപ്പബ്ലിക്കൻ ഭരണം നിലവിൽ വന്നു. 1917-ലെ റഷ്യൻ വിപ്ലവത്തിനുശേഷം ലോകശക്തികളുടെ ബലാബലത്തിൽ സാരമായ മാറ്റങ്ങൾ വന്നു. സാമ്രാജ്യത്വത്തിന്റെ അടിത്തറയ്ക്ക് വിള്ളൽ വീണു.

ഒന്നാം ലോകയുദ്ധാനന്തരം തയ്യാറാക്കിയ സമാധാനസന്ധികൾ നീതിപൂർവമായിരുന്നുവെന്ന് നിങ്ങൾ കരുതുന്നുണ്ടോ? എന്തുകൊണ്ട്?

റഷ്യൻ വിപ്ലവം

ലോകചരിത്രത്തെ ഏറെ സ്വാധീനിച്ച ഫ്രഞ്ച് വിപ്ലവത്തെക്കുറിച്ച് പഠിച്ചതോർക്കുമല്ലോ. ഒന്നാം ലോകയുദ്ധകാലഘട്ടത്തിൽ നടന്ന റഷ്യൻ വിപ്ലവവും അത്തരത്തിലൊന്നാണ്. റോമാനോഫ് വംശജരായ സാർ (Tsar) ചക്രവർത്തിമാരാണ് റഷ്യ ഭരിച്ചിരുന്നത്. അവരുടെ ഭരണത്തിനു കീഴിൽ മറ്റ് യൂറോപ്യൻ രാജ്യങ്ങളെപ്പോലെ സാമ്രാജ്യത്വശക്തിയാകാൻ റഷ്യ ശ്രമിച്ചിരുന്നു. കുലാക്കുകൾ എന്നറിയപ്പെട്ട വൻകിട ഭൂവുടമകൾ കർഷകരെ കഠിനമായി ഭ്രഷ്ടാക്കി. പശ്ചാത്യ മാതൃകയിലുള്ള വ്യവസായവൽക്കരണത്തിന്റെ വ്യാപനം റഷ്യയിൽ തൊഴിലാളികളെ വൻതോതിൽ ചൂഷണം ചെയ്യാൻ അവസരമൊരുക്കിയിരുന്നു. ഇതിനെയാക്കെ പിന്തുണച്ചിരുന്ന ഭരണകൂടത്തിന്റെ സ്വേച്ഛാധിപത്യത്തിനെതിരെ കർഷകരും തൊഴിലാളികളും സംഘടിക്കാനാരംഭിച്ചു. 1898-ൽ റഷ്യൻ സോഷ്യൽ ഡെമോക്രാറ്റിക് ലേബർ പാർട്ടി രൂപീകരിച്ചു. ലെനിൻ എന്ന പേരിൽ

രാജകുടുംബം (ഞങ്ങൾ ഭരിക്കും)

പുരോഹിതർ (ഞങ്ങൾ ഉപദേശിക്കും)

പട്ടാളം (ഞങ്ങൾ വെടിവെക്കും)

സമ്പന്നർ (ഞങ്ങൾ സുഖിച്ചു ജീവിക്കും)

തൊഴിലാളികൾ (ഞങ്ങൾ പണമെടുത്ത് നിങ്ങളെയെല്ലാം തിരിച്ചൊരുക്കും)

സാർ ഭരണം സൂചിപ്പിക്കുന്ന കാർട്ടൂൺ ചിത്രം

പ്രസിദ്ധനായ വ്ളാഡിമർ ഇല്യൂച്ച് ഉല്യാനോവ് ആയിരുന്നു അവരുടെ പ്രധാനനേതാവ്. പിന്നീട് ഈ പാർട്ടി ബോൾഷെവികുകൾ (ഭൂരിപക്ഷവിഭാഗം) എന്ന പേരിൽ ഇടതുപക്ഷമെന്നും മെൻഷെവികുകൾ (ന്യൂനപക്ഷവിഭാഗം) എന്ന പേരിൽ വലതുപക്ഷമെന്നും രണ്ടായി പിളർന്നു. ലെനിൻ ബോൾഷെവികുകളുടെ നേതാവായി. സാമ്രാജ്യത്വഭരണത്തിനെതിരെ സുസംഘടിതരായ വിപ്ലവകാരികളായി പാർട്ടിപ്രവർത്തകർ മാറണമെന്നാണ് ബോൾഷെവികുകൾ വാദിച്ചത്. തൊഴിലാളികൾക്കിടയിൽ വിപ്ലവചിന്ത വളർത്തണമെന്നും പണിമുടക്കും വിപ്ലവവും മാർഗ്ഗങ്ങളായി സ്വീകരിക്കണമെന്നും അവർ പറഞ്ഞു. വിപ്ലവത്തിനും പണിമുടക്കിനും പകരം പരിഷ്കരണവും തെരഞ്ഞെടുപ്പും മതിയെന്ന് വാദിച്ചു കൊണ്ടാണ് മെൻഷെവികുകൾ വേർപിരിഞ്ഞത്.

1905-ൽ ജപ്പാനുമായി നടന്ന യുദ്ധത്തിൽ റഷ്യ പരാജയപ്പെട്ടതിനെത്തുടർന്ന് ചക്രവർത്തിക്കെതിരെ ഒരു വിപ്ലവം നടന്നു. അന്നത്തെ ചക്രവർത്തിനിക്കോളസ് രണ്ടാമൻ 'ദുമ' (Duma) എന്ന പേരിൽ ഒരു പാർലമെന്റ് രൂപീകരിക്കാമെന്ന് സമ്മതിച്ചു. പട്ടിണിയും ദാരിദ്ര്യവും തൊഴിലില്ലായ്മയും രൂക്ഷമായപ്പോൾ സമരങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനുവേണ്ടി 'സോവിയറ്റ്' എന്ന പേരിൽ തൊഴിലാളികളുടെയും കർഷകരുടെയും സമിതികൾ നിലവിൽ വന്നു. എന്നാൽ പോലീസ് അവരെ അടിച്ചമർത്താൻ തുടങ്ങി. ബോൾഷെവിക് പാർട്ടി പ്രവർത്തകർ ഒളിവിൽ പോയി. പല നേതാക്കളും അറസ്റ്റിലായി. ലെനിൻ സിറ്റ്സർലാൻസിലേക്ക് ഒളിവിൽ പോയി. ഒന്നാംലോകയുദ്ധത്തിനിടയിൽ പട്ടിണി വ്യാപകമായതോടെ 1917-ന്റെ തുടക്കം മുതൽ പൊതുപണിമുട

ഇടതുപക്ഷം വലതുപക്ഷം

ഫ്രഞ്ച് വിപ്ലവസമയത്താണ് ഇടതുപക്ഷം, വലതുപക്ഷം എന്നീ പേരുകൾ വ്യാപകമായി ഉപയോഗിച്ചു തുടങ്ങിയത്. നാഷണൽ അസംബ്ലിയിൽ രാജാവിന്റെ അനുകൂലികൾ പ്രസിഡന്റിന്റെ വലതുവശത്തും വിപ്ലവത്തെ അനുകൂലിച്ചവർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇടതുവശത്തും ഇരിക്കാൻ തുടങ്ങി. ബ്രിട്ടീഷ് പാർലമെന്റിൽ രാജാവിന്റെ മന്ത്രിമാർ സ്പീക്കറുടെ വലതുവശത്തും പ്രതിപക്ഷാംഗങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇടതുവശത്തും ഇരിക്കുന്ന പാരമ്പര്യമാണവർ സ്വീകരിച്ചത്. പുരോഗമനശക്തികൾ സ്വീകരിക്കുന്നവരെ ഇടതുപക്ഷം എന്ന് തുടർന്നും പറയാറുണ്ട്.

കുകൾ ആരംഭിച്ചു. ലോകയുദ്ധത്തിൽ നിന്ന് റഷ്യ പിന്മാറണമെന്നും സാർഭരണം അവസാനിപ്പിക്കണമെന്നും സമരക്കാർ ആവശ്യപ്പെട്ടു. മാർച്ച് 12-ന് സൈന്യത്തിന്റെ നിരവധി റജിമെന്റുകൾ പണിമുടക്കുന്ന തൊഴിലാളികളോടൊപ്പം ചേർന്നു. അവർ രാഷ്ട്രീയത്തടവുകാരെ മോചിപ്പിക്കുകയും പെട്രോഗ്രാഡ് എന്ന തലസ്ഥാന നഗരം പിടിച്ചെടുക്കുകയും ചെയ്തു. 1917 മാർച്ചിലെ ഈ സംഭവം ഫെബ്രുവരി വിപ്ലവം എന്ന പേരിലറിയപ്പെടുന്നു (പഴയ റഷ്യൻ കലണ്ടർ പ്രകാരം അത് ഫെബ്രുവരിയിലായിരുന്നു).

ചോരയിൽ കുതിർന്ന ഞായറാഴ്ച (Bloody Sunday)

തുടർച്ചയായി പത്തും പതിനൊന്നും മണിക്കൂർ പണിയെടുക്കേണ്ടിവന്ന റഷ്യയിലെ ഫാക്ടറി

തൊഴിലാളികൾ മെച്ചപ്പെട്ട സേവനവേതന വ്യവസ്ഥകൾ ആവശ്യപ്പെട്ട് ഫാദർ ജോർജ് ഗാപോണിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ

1903-ൽ ഒരു സമിതി രൂപീകരിച്ചു. ഒരു ലക്ഷത്തോളം തൊഴിലാളികൾ പണിമുടക്കുകയും 1905 ജനുവരി 22-ാം തീയതി ഫാദർ ഗാപോണിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ചക്രവർത്തിയുടെ കൊട്ടാരത്തിലേക്ക് മാർച്ച് നടത്തുകയും ചെയ്തു. പോലീസ് അവരെ ക്രൂരമായി ആക്രമിച്ചു. നൂറിലേറെ തൊഴിലാളികൾ മരിച്ചു. കറുത്ത ഞായറാഴ്ച എന്നും അറിയപ്പെടുന്ന ഈ സംഭവത്തോടെ 1905-ലെ റഷ്യൻ വിപ്ലവം ആരംഭിച്ചു.

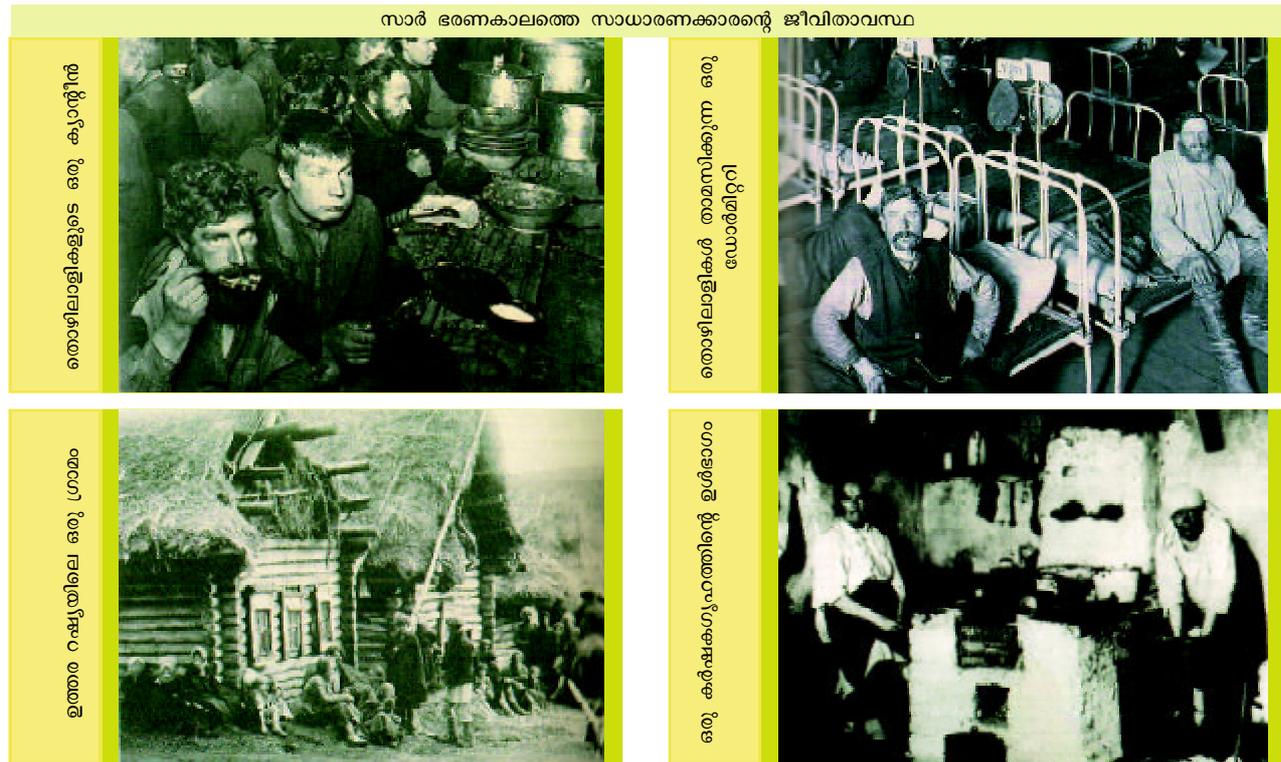
ഫെബ്രുവരി വിപ്ലവം റഷ്യയിലുണ്ടാക്കിയ മാറ്റങ്ങളെന്തൊക്കെ?

വിപ്ലവം നടക്കുമ്പോൾ തലസ്ഥാനത്തില്ലാതിരുന്ന സാർ ചക്രവർത്തി 'ദൂമ'യെ പിരിച്ചുവിടാൻ ശ്രമിച്ചെങ്കിലും വിജയിച്ചില്ല. 'ദൂമ' അധികാരം ഏറ്റെടുക്കുകയും മാർച്ച് 15-ന് ഒരു താൽക്കാലിക സർക്കാർ രൂപീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ചക്രവർത്തി അധികാരമുപേക്ഷിച്ചു. എന്നാൽ താൽക്കാലിക സർക്കാരിന് നേതൃത്വം നൽകിയ മെൻഷെവികുകളും അവരുടെ നേതാവ് അലക്സാണ്ടർ കെറൻസ്കിയും മുമ്പ് സൂചിപ്പിച്ച ജനകീയപ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിൽ പരാജയപ്പെട്ടു. യുദ്ധത്തിലെ പങ്കാളിത്തം തുടരുവാൻ അവർ തീരുമാനിച്ചതിനെ ബോൾഷെവികുകൾ എതിർത്തു.

ഫെബ്രുവരി വിപ്ലവം നടക്കുമ്പോൾ സിറ്റ്സർലാന്റിലായിരുന്ന ലെനിൻ രഹസ്യമായി റഷ്യയിൽ തിരിച്ചെത്തി. അദ്ദേഹം പെട്രോഗ്രാഡിൽ വച്ച് താൽക്കാലിക സർക്കാരിനെതിരെ സമരപ്രഖ്യാപനം നടത്തി. വിപ്ലവത്തിൽ മുൻപന്തിയിൽ നിന്ന മറ്റു നേതാക്കളാണ് ലിയോൺ ട്രോട്സ്കിയും ജോസഫ് സ്റ്റാലിനും.

യുദ്ധവും പട്ടിണിയുമല്ല, ആഹാരവും സമാധാനവും മാണ് ജനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടതെന്ന് അദ്ദേഹം പ്രഖ്യാ

പിച്ചു. നവംബർ ഏഴിന് തൊഴിലാളികളുടെയും സൈനികരുടെയും സോവിയറ്റുകളുടെയും സംയുക്തമുന്നേറ്റത്തിന്റെ ഫലമായി പെട്രോഗ്രാഡ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള തന്ത്രപ്രധാനമായ പട്ടണങ്ങളെല്ലാം ബോൾഷെവികുകൾ പിടിച്ചെടുത്തു. താൽക്കാലികസർക്കാരിനെ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടമാക്കിയെന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ട് ലെനിൻ റേഡിയോയിലൂടെ റഷ്യയിലെ ജനങ്ങളെ അഭിസംബോധന ചെയ്തു. ഭൂവുടമസ്ഥത അവസാനിപ്പിക്കുമെന്നും ഉല്പാദനത്തിൽ തൊഴിലാളികൾക്ക് നിയന്ത്രണം നൽകുമെന്നും സോവിയറ്റുകൾക്ക് അധികാരം നൽകുമെന്നും എല്ലാവർക്കും സമാധാനം ഉറപ്പാക്കുമെന്നും അദ്ദേഹം പ്രഖ്യാപിച്ചു. സോഷ്യലിസ്റ്റ് ക്രമം നടപ്പിലാക്കുവാനായി മുന്നോട്ടുപോകുമെന്ന് ലെനിൻ പ്രഖ്യാപിച്ചു. വിപ്ലവം നടന്നത് നവംബറിലാണെങ്കിലും പഴയ റഷ്യൻ കലണ്ടർ പ്രകാരം അത് ഒക്ടോബറിലായിരുന്നതിനാൽ ഒക്ടോബർ വിപ്ലവമെന്ന പേരിൽ ഇതറിയപ്പെടുന്നു. പഴയ താൽക്കാലിക സർക്കാരിലെ അംഗങ്ങൾ അറസ്റ്റിലായെങ്കിലും കെറൻസ്കി രക്ഷപ്പെട്ടു. 1918 ഫെബ്രുവരിയോടെ പുതിയ റഷ്യൻ സർക്കാർ രാജ്യത്തെല്ലായിടത്തും അധികാരം സ്ഥാപിച്ചു. ബോൾഷെവിക് പാർട്ടി റഷ്യൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയെന്ന പേര് സ്വീകരിച്ചു.

സാർ ഭരണകാലത്തെ സാധാരണക്കാരുടെ ജീവിതാവസ്ഥ

തൊഴിലാളികളുടെ ഒരു ക്യാമ്പിൻ

തൊഴിലാളികൾ താമസിക്കുന്ന ഒരു ഡോർമിറ്ററി

ഉത്തര റഷ്യയിലെ ഒരു ഗ്രാമം

ഒരു കർഷകഗൃഹത്തിന്റെ ഉൾഭാഗം

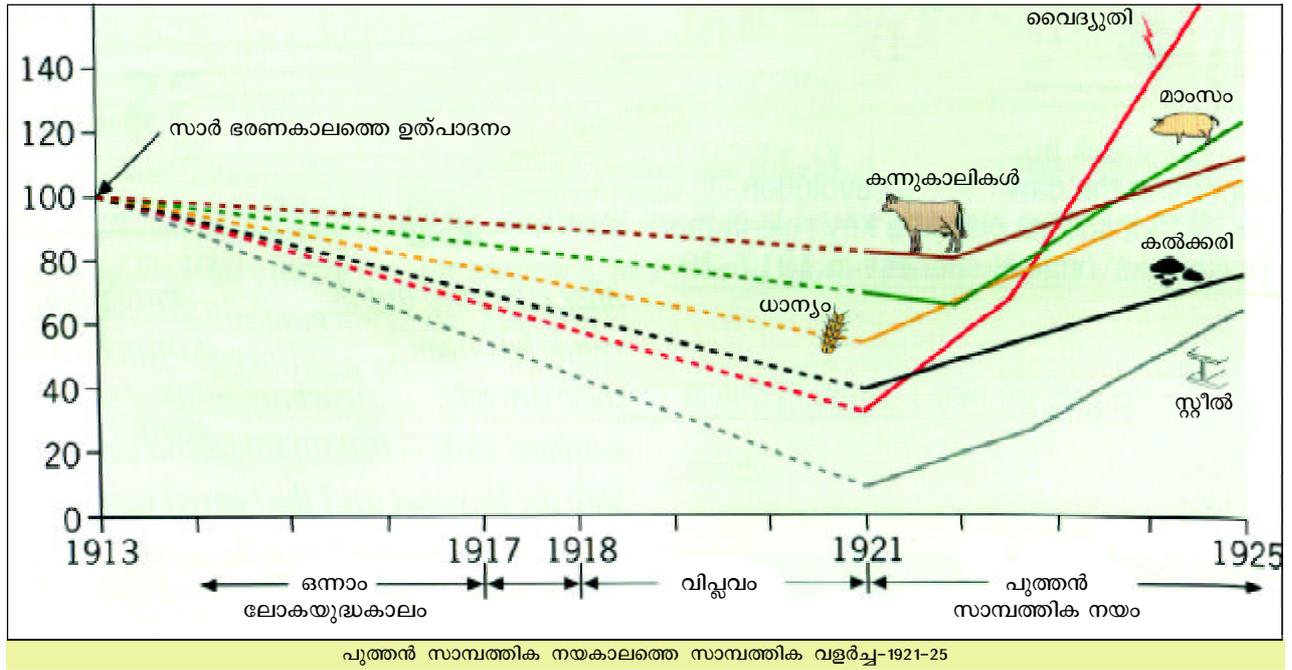
- 1905-ലെ സാർ ചക്രവർത്തിക്കെതിരായ വിപ്ലവം പരാജയപ്പെട്ടപ്പോൾ 1917-ലെ വിപ്ലവം വിജയിക്കാനുള്ള കാരണമെന്ത്?
- 1917-ലെ വിപ്ലവത്തിന്റെ വിജയത്തിലേക്ക് നയിച്ച പ്രധാന സംഭവങ്ങളാണ് ചിത്രത്തിൽ നൽകിയിട്ടുള്ളത്. വിപ്ലവത്തിന്റെ വിജയത്തിന് ഇവയോരോന്നും വഹിച്ച പങ്ക് കണ്ടെത്തുക.

സാമ്പത്തികപരിഷ്കാരങ്ങൾ

വിപ്ലവാനന്തരഠഷ്യ അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിവന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ നിരവധിയാണ്. 1917 മുതൽ 1921 വരെ ഠഷ്യയിലുണ്ടായ ആഭ്യന്തരയുദ്ധം കാര്യങ്ങൾ കൂടുതൽ വഷളാക്കി. ഠഷ്യയിലെ പഴയ ഭൂവുടമകളും മുതലാളിമാരും കൂടി രൂപീകരിച്ച വെള്ളപ്പടയ്ക്ക് (White army) കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ഭരണത്തെ ഭയപ്പെട്ട പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ ചിലർ സഹായം നൽകി. അവർ ഠഷ്യയെ ആക്രമിച്ചു. ഇടക്കോലിടൽ യുദ്ധമെന്ന പേരിൽ ഇതിറിയപ്പെട്ടു. ഇതിനിടയിൽ പൂർണ്ണ

മായും തകർന്നുപോയ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ മെച്ചപ്പെടുത്താൻ ലെനിൻ അടിയന്തരനടപടികൾ കൈക്കൊണ്ടു. കൃഷിഭൂമി, എസ്റ്റേറ്റുകൾ എന്നിവ കർഷകർക്ക് വിതരണം ചെയ്തു. ഉല്പന്നങ്ങളിൽ അധികമുള്ളവ സർക്കാർ ഏറ്റെടുത്ത് മറ്റ് ജനവിഭാഗങ്ങൾക്ക് വിതരണം നടത്തി. വ്യവസായശാലകളിൽ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നവയെല്ലാം വേതനത്തിന് പകരമായി തൊഴിലാളികൾക്കുതന്നെ നൽകി. ഇത് യുദ്ധകാലകമ്മ്യൂണിസ (War Communism) മെന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെട്ടു.

യുദ്ധകാല കമ്മ്യൂണിസവും പുത്തൻ സാമ്പത്തികനയവും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം			
യുദ്ധകാല കമ്മ്യൂണിസം		പുത്തൻ സാമ്പത്തികനയം	
അത്യധാനം ചെയ്യുന്ന കർഷകർ	ഉത്പാദനം 10 tons	ഉത്പാദനം 10 tons	
	സർക്കാർ ഏറ്റെടുക്കുന്നത് 9 tons	50% സർക്കാർ ഏറ്റെടുക്കുന്നു 5 tons	
	കർഷകൻ 1 ton	കർഷകർ വിലക്കുന്നു 4 tons	
മടിയനായ കർഷകർ	ഉത്പാദനം 1 ton	ഉത്പാദനം 1 ton	
	സർക്കാർ ഒന്നും ഏറ്റെടുക്കുന്നില്ല	കർഷകൻ 1 ton plus cash	
	കർഷകൻ 1 ton	50% സർക്കാർ ഏറ്റെടുക്കുന്നു 1/2 ton	
		കർഷകൻ 1/2 ton	

1921-ൽ ലെനിൻ പുത്തൻ സാമ്പത്തിക നയം (New Economic Policy) നടപ്പിലാക്കി. ഇതിൻപ്രകാരം കർഷകർക്ക് ഇഷ്ടമുള്ള ധാന്യം കൃഷിചെയ്യാനും ഉല്പന്നങ്ങൾ പൊതുകമ്പോളത്തിൽ വില്ക്കാനും സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകി. തൊഴിലാളികൾക്ക് വേതനം പണമായി കൊടുത്തു. സ്വകാര്യമേഖലയിൽ ചില വ്യവസായങ്ങൾ അനുവദിച്ചു. റഷ്യയുടെ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയെ ശക്തമാക്കുന്നതിന് ഈ നടപടികൾ സഹായിച്ചു.

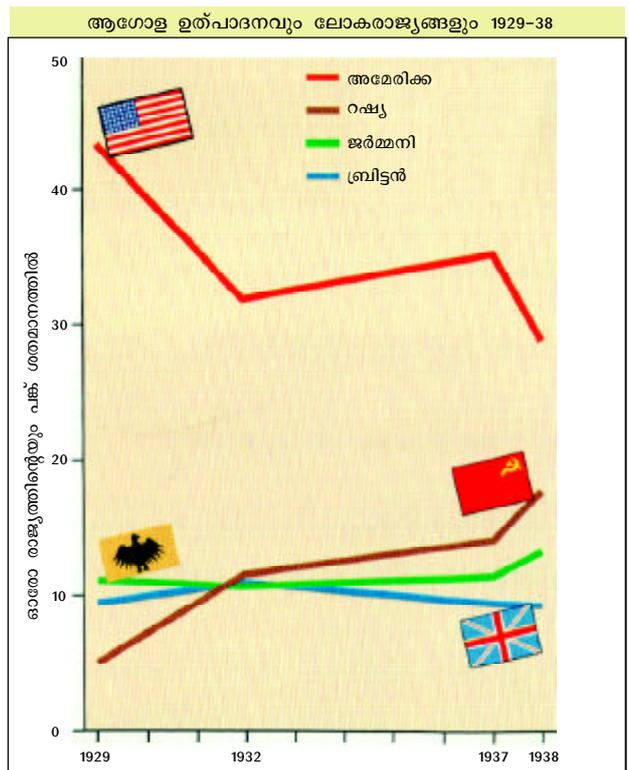
സോവിയറ്റ് യൂണിയൻ രൂപംകൊള്ളുന്നു

1924-ൽ ഒരു പുതിയ ഭരണഘടന നിലവിൽ വന്നു. അതുപ്രകാരം സോവിയറ്റ് റിപ്പബ്ലിക്കുകളായ ജോർജിയ, അർമേനിയ, ഉക്രൈൻ, അസർബൈജാൻ തുടങ്ങിയവ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന യൂണിയൻ ഓഫ് സോവിയറ്റ് സോഷ്യലിസ്റ്റ് റിപ്പബ്ലിക്സ് (യു.എസ്.എസ്.ആർ.) രൂപീകരിച്ചു. അതോടെ റഷ്യൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടി സോവിയറ്റ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയായി. 1936-ൽ പതിനൊന്നു റിപ്പബ്ലിക്കുകളെ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ഒരു ഭരണഘടന നിലവിൽ വന്നു. വിഭിന്ന ദേശീയതകളും വംശീയതകളും ഉൾക്കൊണ്ട ഈ റിപ്പബ്ലിക്കുകളിലെ എല്ലാവരും തുല്യരാണെന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ടാണ് സോവിയറ്റ് യൂണിയൻ പ്രവർത്തിച്ചത്.

പഞ്ചവത്സര പദ്ധതികൾ

1924-ൽ ലെനിന്റെ മരണശേഷം പാർട്ടിയിൽ നേതൃസ്ഥാനത്തെത്തിയ ജോസഫ് സ്റ്റാലിനാണ് റഷ്യയെ പിന്നീട് നയിച്ചത്.

1929-ൽ ലോകത്തിലാദ്യമായി സോവിയറ്റ് യൂണിയനിൽ പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി.

പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ ആദ്യത്തെ നാലു വർഷത്തെ നേട്ടങ്ങൾ:

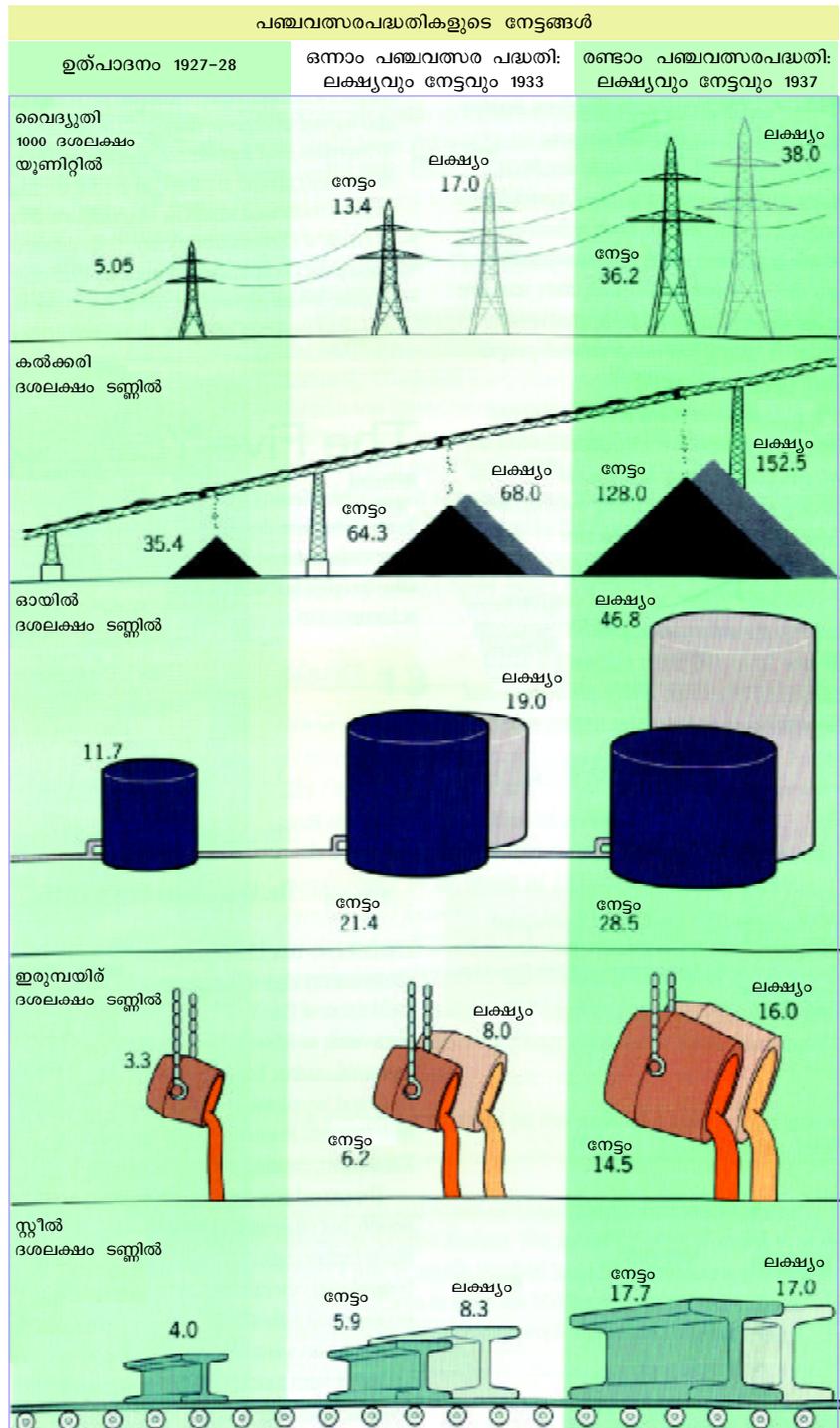
- നമുക്ക് ഇരുമ്പുരുക്ക് വ്യവസായശാലകൾ ഒന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇന്ന് ഒന്നുണ്ട്
- നമുക്ക് മെഷീൻ ടൂൾ ഫാക്ടറികൾ ഇല്ലായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ ഒന്നുണ്ട്
- നമുക്ക് ഒരൊറ്റ ആധുനിക രാസവ്യവസായശാല പോലും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇന്ന് ഒന്നുണ്ട്
- കാർഷികയന്ത്രോപകരണങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്ന ഒരൊറ്റ വൻകിട ഫാക്ടറിപോലും നമുക്കുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇന്ന് ഒന്നുണ്ട്

(ഒന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയെപ്പറ്റി 1932-ൽ സ്റ്റാലിൻ നടത്തിയ പ്രസംഗം)

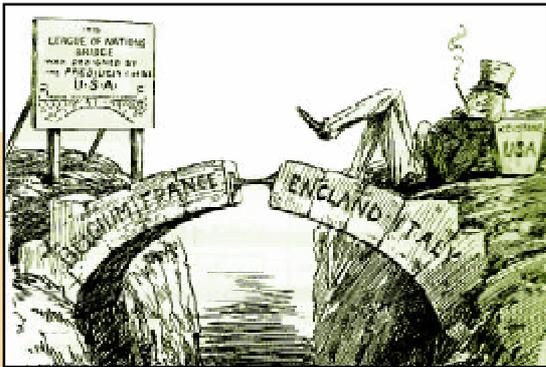
രണ്ടാം പഞ്ചവത്സരപദ്ധതി തീരുമ്പോഴേയ്ക്കും സോവിയറ്റ് യൂണിയൻ ശക്തമായ ഒരു വ്യവസായിക സൈനിക ശക്തിയായി മാറി. സ്വന്തം വിഭവങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് ഭരണകൂടത്തിന്റെ നേരിട്ടുള്ള നിയന്ത്രണത്തിലാണ് അവിടെ വികസനം സാധ്യമാക്കിയത്. സ്വകാര്യ മേഖലയിലുണ്ടായിരുന്ന സംരംഭങ്ങളെല്ലാം ഭരണകൂടം ഏറ്റെടുത്തു. വ്യവസായങ്ങളിലും വാണിജ്യത്തിലും സ്വകാര്യമേഖലയ്ക്ക് പങ്കാളിത്തമില്ലാതായി. 1929-ലെ ലോക സാമ്പത്തിക തകർച്ച ബാധിക്കാതിരുന്ന ഏകരാജ്യം സോവിയറ്റ് യൂണിയനാണ്.

വ്യത്യസ്തമായൊരു വിദേശനയം

അന്തർദേശീയരംഗത്ത് സോവിയറ്റ് യൂണിയൻ പുതിയ നിലപാടുകൾ സ്വീകരിച്ചു. പാരീസ് സമാധാന ചർച്ചകളിൽ യാതൊരു പങ്കുമില്ലാതിരുന്ന അവർ 1921-ൽ ഇറാൻ, അഫ്ഗാനിസ്ഥാൻ, തുർക്കി എന്നീ രാജ്യങ്ങളുമായി കരാറുകളിലൊപ്പുവെച്ചു. ആ രാജ്യങ്ങളുടെ പരമാധികാരം ഉറപ്പുവരുത്താൻ സഹായിക്കുന്നതായിരുന്നു കരാറുകൾ. 1934-ൽ സോവിയറ്റ് യൂണിയൻ ലീഗ് ഓഫ് നേഷൻസിൽ അംഗമായി. കോളനി വാഴ്ചയും സാമ്രാജ്യത്വവും തുടരുന്നതിനെ എതിർത്ത പ്രമുഖശക്തി സോവിയറ്റ് യൂണിയനായിരുന്നു.

സോവിയറ്റ് യൂണിയനിലെ പുതിയ ഭരണകൂടവും നയപരിപാടികളും ലോകചരിത്രത്തെ വൻതോതിൽ സ്വാധീനിച്ചു. കോളനികളിൽ സ്വാതന്ത്ര്യസമരം ശക്തമാകാൻ തുടങ്ങി. ലോകത്തെമ്പാടും തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന് പുതിയൊരു ദിശാബോധമുണ്ടായി. മിക്കരാജ്യങ്ങളിലും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടികളും തൊഴിലാളി സംഘടനകളും രൂപീകൃതമായി. സോവിയറ്റ് യൂണിയനിലെ സോഷ്യലിസത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കുന്ന ആസൂത്രണ സാമ്പത്തികനയം പലരാജ്യങ്ങളും മാതൃകയാക്കാൻ തുടങ്ങി. അമേരിക്കയുടെ 'ന്യൂഡീൽ', കെയ്ൻസിന്റെ സാമ്പത്തികസിദ്ധാന്തം എന്നിവയിലൊക്കെ അതിന്റെ സ്വാധീനമുണ്ടായി. ഇന്ത്യ സ്വതന്ത്രമായ ശേഷം ജവഹർലാൽ നെഹ്റു സോവിയറ്റ് യൂണിയന്റെ മാതൃകയിലാണ് പഞ്ചവത്സരപദ്ധതികൾ ആരംഭിച്ചത്.

ലീഗ് ഓഫ് നേഷൻസിൽ അമേരിക്ക പങ്കാളിയാകാതിരിക്കുന്നതിനെ പരിഹസിക്കുന്ന കാർട്ടൂൺ

ഒന്നാം ലോകയുദ്ധവും അമേരിക്കയും

അമേരിക്കയെന്നു പൊതുവെ അറിയപ്പെടുന്ന അമേരിക്കൻ ഐക്യനാടുകളെ (United States of America) പരിചയപ്പെട്ടല്ലോ. ഒന്നാം ലോകയുദ്ധമാരംഭിച്ചപ്പോൾ യുദ്ധത്തിൽ പങ്കെടുക്കാതെ മാറിനിൽക്കാനാണ് അമേരിക്ക തീരുമാനിച്ചത്. അമേരിക്കൻ പ്രസിഡന്റായിരുന്ന വുഡ്രോ വിൽസൺ തയ്യാറാക്കിയ പതിനാലിന പരിപാടിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരുന്നു യുദ്ധാനന്തരം നടന്ന സമാധാന ചർച്ചകൾ. ആർക്കും നഷ്ടങ്ങളുണ്ടാകാത്ത പ്രദേശങ്ങളുടെ കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകളുണ്ടാകാത്ത തരത്തിലുള്ള സമാധാനഉടമ്പടി വിൽസൺ വാഗ്ദാനം നൽകിയിരുന്നു. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ രൂപീകൃതമായതാണ് സർവ്വരാജ്യസഖ്യം (League of Nations). എന്നാൽ വേഴ്സായ് സന്ധി അമേരിക്കൻ സെനറ്റ് നിരാകരിച്ചു. മാത്രമല്ല ലീഗ് ഓഫ് നേഷൻസിൽ ചേരുകയില്ലെന്ന് അമേരിക്ക പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

അമേരിക്ക മുൻകൈയെടുത്ത് രൂപീകരിച്ച ലീഗ് ഓഫ് നേഷൻസിൽ അവർ അംഗമാകാത്തതിനെ നിങ്ങൾ എങ്ങനെ വിലയിരുത്തുന്നു? ചർച്ച ചെയ്യുക.

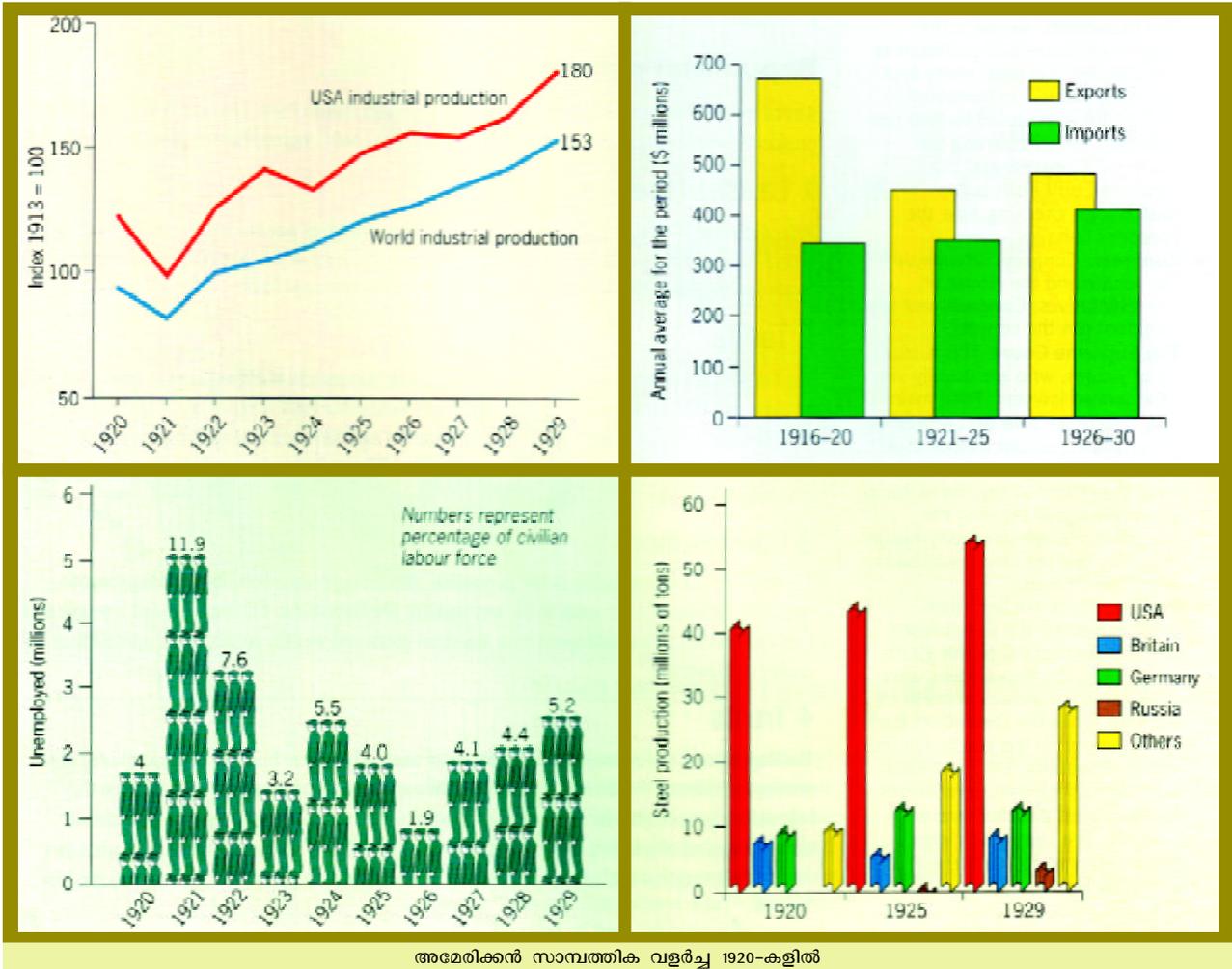
ഒന്നാം ലോകയുദ്ധത്തോടെ അമേരിക്കയുടെ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ അഭൂതപൂർവമായ വളർച്ച കൈവരിച്ചു. അമേരിക്കയുടെ ഡോളർ അതുവരെയുണ്ടായിരുന്ന ബ്രിട്ടീഷ് പൗണ്ടിനെ പിന്നിലാക്കി, ലോകസാമ്പത്തിക വിനിമയത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനമായി.

ലീഗ് ഓഫ് നേഷൻസിൽ ചേരാതെ നിന്ന അമേരിക്ക ഈ കാലത്ത് ലോകത്തിന്റെ മറ്റുഭാഗങ്ങളിൽ സാമ്പത്തികസ്വാധീനം വർദ്ധിപ്പിക്കാനാണ് ശ്രമിച്ചത്. യൂറോപ്പിൽ അത് വലിയ പ്രത്യാഘാതങ്ങളുണ്ടാക്കി. ജർമ്മനിയുൾപ്പെടെ പല രാജ്യങ്ങൾക്കും അമേരിക്ക വൻതോതിൽ പണം കടം കൊടുത്തു. ജർമ്മനിയെ നിരായുധീകരിച്ചെങ്കിലും പിന്നീട് ആയുധനിർമ്മാണത്തിന് വൻതോതിൽ പണം നൽകിയത് അമേരിക്കയാണ്. 1922-ൽ അവർ ജപ്പാൻ, ബ്രിട്ടൻ, ഇറ്റലി, ജർമ്മനി എന്നീ രാജ്യങ്ങളുമായി

ഉടമ്പടിയുണ്ടാക്കി. ചൈനയിൽ എല്ലാ രാജ്യങ്ങൾക്കും തുറന്ന ഇടപെടലിന് (Open Door Policy) അവസരം നൽകിക്കൊണ്ട് ജപ്പാന്റെ സ്വാധീനം അവിടെ വളരുന്നത് തടയാനാണ് അമേരിക്ക ശ്രമിച്ചത്. എന്നാൽ ജപ്പാൻ, ഇറ്റലി, ജർമ്മനി എന്നിവർ പിന്നീട് മറ്റു രാജ്യങ്ങൾക്കെതിരെ ആക്രമണങ്ങളാരംഭിച്ചപ്പോൾ അമേരിക്ക എതിർക്കാൻ തയ്യാറായില്ല. ഫാസിസത്തിന്റെയും നാസിസത്തിന്റെയും വളർച്ചയ്ക്ക് ഈ നിലപാട് സഹായകരമായി.

ലോകസാമ്പത്തികമാന്ദ്യം

അമേരിക്കയുടെ സാമ്പത്തിക വളർച്ച നാം കണ്ടതാണല്ലോ. എന്നാൽ 1929-ൽ ലോകം ഒരു സാമ്പത്തിക തകർച്ചയിലേക്ക് എടുത്തൊരിയപ്പെട്ടു. മുതലാളിമാർ വൻനേട്ടമുണ്ടാക്കിയിരുന്നുവെങ്കിലും ജനങ്ങൾ ഭൂരിഭാഗവും പട്ടിണിയിലായിരുന്നു.

അമേരിക്കൻ സാമ്പത്തിക വളർച്ച 1920-കളിൽ

സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ സഹായത്തോടെ ഉല്പാദനം വൻതോതിൽ വർദ്ധിച്ചുവെങ്കിലും അവയൊന്നും വാങ്ങാൻ ആളുകൾക്ക് ശേഷിയുണ്ടായിരുന്നില്ല. സാമ്പത്തിക വളർച്ചക്കിടയിലും അമേരിക്കയിലെ പകുതിയോളം കുടുംബങ്ങൾ പട്ടിണിയുടെ അവസ്ഥയിലായിരുന്നു. ഓഹരിക്കമ്പോളത്തിന്റെ തകർച്ചയാണ് സാമ്പത്തികമാന്ദ്യത്തിന് തുടക്കമിട്ടത്.

1929-നും 1932-നും ഇടയിൽ പതിനായിരത്തോളം ബാങ്കുകൾ തകർന്നു. കർഷകർക്ക് ഉല്പന്നങ്ങൾ വിൽക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല, ഭൂമി നഷ്ടമാകുകയും ചെയ്തു.

അമേരിക്കയിലാ രംഭിച്ച സാമ്പത്തിക തകർച്ച ക്രമേണ ലോകരാജ്യങ്ങളെയെല്ലാം ബാധിച്ചു.

സാമ്പത്തികത്തകർച്ച ഇവിടെയും

1929-33-ലെ ലോകസാമ്പത്തികത്തകർച്ച നമ്മുടെ നാടിനെയും സാരമായി ബാധിച്ചു. നൂറുകണക്കിന് കൃഷിക്കാർ പാട്ടുകുടിയാന്മാരും കുടികിടപ്പുകാരുമായി മാറി. തിരുവിതാംകൂർ സർക്കാർ നിയമിച്ച സാമ്പത്തിക മന്ത്രിയായ കമ്മിറ്റിയുടെ റിപ്പോർട്ടിൽ ഇതെല്ലാം പറയുന്നുണ്ട്. കാർഷികോല്പന്നങ്ങളുടെ വില കുത്തനെ ഇടിഞ്ഞത്, പലിശയും കടവും അമിതമായി വർദ്ധിച്ചത്, കൂലി വൻതോതിൽ വെട്ടിക്കുറച്ചത്, തൊഴിലില്ലായ്മ വ്യാപകമായത്, ദാരിദ്ര്യം വർദ്ധിച്ചത്, തൊഴിലാളികൾക്ക് തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ടത് എന്നിവയൊക്കെ അതിൽ വ്യക്തമാണ്. ചായ, റബ്ബർ തോട്ടങ്ങളിൽ ഒന്നരലക്ഷം തൊഴിലാളികൾ ഉണ്ടായിരുന്നതിൽ 50 ശതമാനവും പിരിച്ചുവിടപ്പെട്ടു. ആയിരം നാളികേരത്തിന് 1928-ൽ 65 രൂപ വിലയുണ്ടായിരുന്നത് 1931 ആയപ്പോഴേക്കും 15 രൂപ ആയി കുറഞ്ഞു. അഞ്ചുപറ നെല്ലിന്റെ വില 24 ചക്രത്തിൽ നിന്ന് 15 ചക്രമായും അഞ്ചുപറ കുരുമുളകിന്റെ വില 650 രൂപയിൽ നിന്ന് 140 രൂപയായും കുറഞ്ഞു. ഇതു തന്നെയായിരുന്നു മറ്റെല്ലാ സാധനങ്ങളുടെയും അവസ്ഥ (28 ചക്രം=1 രൂപ).

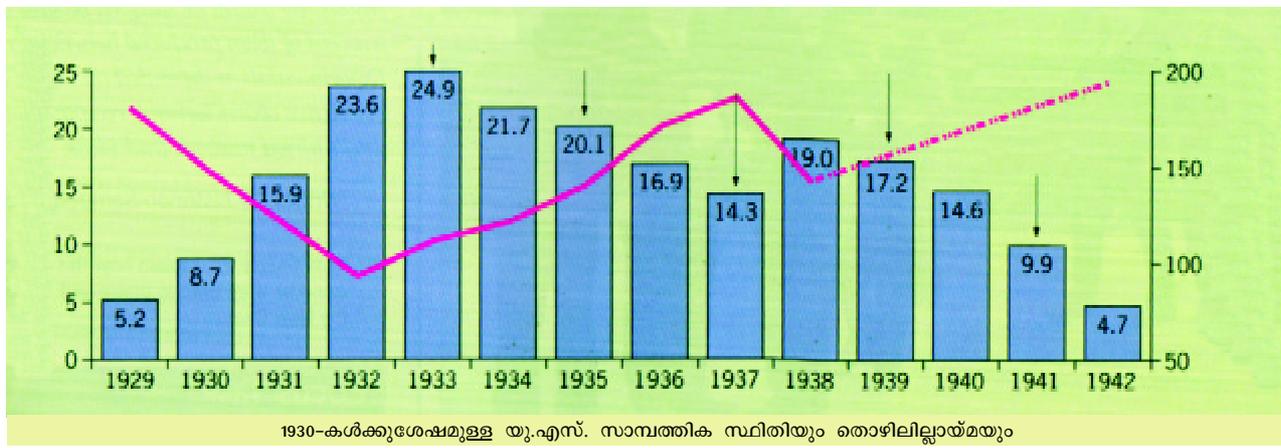
1933-ന് ശേഷം അമേരിക്കയിൽ ഇതിനുള്ള പരിഹാര ശ്രമങ്ങൾ തുടങ്ങി. ഫ്രാങ്ക്ലിൻ ഡി. റൂസ്വെൽറ്റാണ് അതിന് നേതൃത്വം നൽകിയത്. അദ്ദേഹം 'ന്യൂ ഡീൽ' എന്ന പേരിൽ പുതിയ പരിഷ്കരണപരി

പാടി നടപ്പിലാക്കി. ക്ഷേമപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് മുൻതൂക്കം നൽകി ജനങ്ങളുടെ ദുരിതങ്ങൾ പരിഹരിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. എന്നാൽ കറുത്ത വർഗ്ഗക്കാർക്ക് വലിയ നേട്ടങ്ങളൊന്നും ലഭിക്കുകയുണ്ടായില്ല.

ന്യൂ ഡീൽ (New Deal)

ദേശീയമായ ഒരു ആസൂത്രിതസമ്പദ്വ്യവസ്ഥ ആവശ്യമാണെന്ന തിരിച്ചറിവു കൂടിയിരുന്നു ന്യൂ ഡീൽ. തൊഴിലില്ലാത്തവർക്കും ദരിദ്രർക്കും ആശ്വാസം (Relief), സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയെ സാധാരണ നിലയിലേക്ക് പുനഃസ്ഥാപിക്കൽ (Recovery), വീണ്ടും സാമ്പത്തികതകർച്ചയുണ്ടാവാത്ത രീതിയിൽ പരിഷ്കരണം (Reform) എന്നീ മൂന്ന് ഘടകങ്ങൾ ന്യൂ ഡീലിനുണ്ടായിരുന്നു. ബ്രിട്ടീഷ് സാമ്പത്തിക ശാസ്ത്രജ്ഞനായ ജോൺ

മെയ്നാർഡ് കെയ്ൻസിന്റെ (John Maynard Keynes) സാമ്പത്തിക സിദ്ധാന്തങ്ങളാണ് അതിനെ സാധിനിച്ചത്. സ്വകാര്യമേഖലയുടെ തീരുമാനങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും വിജയിക്കണമെന്നില്ലെന്നും സർക്കാരിനും പൊതുമേഖലയ്ക്കും നിർണായകപങ്കാളിത്തമുള്ള മിശ്രസമ്പദ്വ്യവസ്ഥയാണ് ആവശ്യമെന്നുള്ള സിദ്ധാന്തം അദ്ദേഹം മുന്നോട്ടുവച്ചു.

- ന്യൂ ഡീൽ ലക്ഷക്കണക്കിന് തൊഴിൽ നൽകി
- അമേരിക്കൻ ബാങ്കുകളുടെ നില സ്ഥിരപ്പെടുത്തി
- ബിസിനസ് സംരംഭങ്ങളുടെ തകർച്ച ഒഴിവാക്കി.
- ടെന്നസിവാലി അതോറിട്ടി (TVA) പോലുള്ള പദ്ധതികൾ അമേരിക്കയിലെ പിന്നോക്ക പ്രദേശങ്ങളിലെ തൊഴിലും ജീവിതനിലവാരവും ഉയർത്തി.
- ന്യൂ ഡീലിന്റെ ഭാഗമായ പദ്ധതികൾ, പുതിയ വിദ്യാലയങ്ങൾ, റോഡുകൾ, ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികൾ എന്നീ വിഭവങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിച്ചു.
- ന്യൂ ഡീൽ അടിസ്ഥാന സാമ്പത്തിക പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിച്ചില്ല.
- അമേരിക്കൻ സാമ്പത്തിക രംഗത്തിന്റെ തിരിച്ചുവരവിന് മറ്റു യൂറോപ്യൻ രാജ്യങ്ങളേക്കാൾ കാല ദൈർഘ്യം എടുത്തു.
- ജനങ്ങൾക്ക് സാമ്പത്തിക വളർച്ചയിൽ വിശ്വാസം ഉണ്ടായില്ല. 1930-കളിൽ ജനങ്ങൾ 1929-നു മുമ്പ് നിക്ഷേപിച്ച തുകയുടെ 75% മാത്രമേ ബാങ്കുകളിലും പദ്ധതികളിലും നിക്ഷേപിക്കാൻ തയ്യാറായുള്ളൂ.
- 1937-ൽ പ്രസിഡന്റ് റൂസ്വെൽട്ട് ന്യൂ ഡീൽ പദ്ധതികളുള്ള ധനസഹായം നിറുത്തിയപ്പോൾ രാജ്യം സാമ്പത്തിക മന്ദന്യത്തിലേക്ക് തിരിച്ചുപോയി.
- മേയ് 1937-നും മേയ് 1938-നും ഇടയ്ക്ക് പ്രാഥമിക ഉല്പാദനം 67% കുറഞ്ഞു.
- 1941-ൽ 6 ദശലക്ഷം തൊഴിൽരഹിതർ അമേരിക്കയിലുണ്ടായിരുന്നു.
- രണ്ടാം ലോകയുദ്ധത്തിൽ പങ്കാളിയായതിനു ശേഷമാണ് തൊഴിലില്ലായ്മ നിയന്ത്രിക്കാനായത്.

അമിതമായ സ്വകാര്യവൽക്കരണം സാമ്പത്തികതകർച്ചയ്ക്ക് വഴിയൊരുക്കിയിട്ടുണ്ടോ? 1929-ലെ സാമ്പത്തിക മന്ദന്യത്തിന്റെയടിസ്ഥാനത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്യുക.

കോളനികളിലെ സാമ്രാജ്യത്വ വിരുദ്ധസമരങ്ങൾ

ഒന്നാം ലോകയുദ്ധവും റഷ്യൻ വിപ്ലവവും കോളനികളിൽ സാമ്രാജ്യത്വവിരുദ്ധസമരങ്ങൾക്ക് ശക്തി കൂട്ടി. ഏഷ്യ, ആഫ്രിക്ക തുടങ്ങിയ ഭൂഖണ്ഡങ്ങളിലെല്ലാം കോളനിവിരുദ്ധസമരങ്ങൾ നടന്നു. ജപ്പാനെതിരെ കൊറിയയിൽ 1919 മാർച്ചിൽ ആയിരങ്ങൾ പങ്കെടുത്ത സമരം നടന്നു.

പാരീസ് സമാധാനസന്ധി പ്രകാരം ഷാൻതാങ് ജപ്പാന് നൽകാൻ തീരുമാനിച്ചതിനെതിരെ 1919-ൽ ചൈനയിലും സമരം നടന്നു. റഷ്യൻ വിപ്ലവത്തിന്റെ സ്വാധീനഫലമായി 1921-ൽ ചൈനീസ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടി രൂപീകരിക്കുകയുണ്ടായി. ഒന്നാം ലോകയുദ്ധം വസാനം ഡോ. സൺയാത് സെൻ നേതൃത്വം നൽകിയിരുന്ന കുമിന്താങ് കക്ഷിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ കാന്റൺ കേന്ദ്രമാക്കി ഒരു സർക്കാർ ചൈനയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. 1924-ൽ സോവിയറ്റ് യൂണിയന്റെ സഹായത്തോടെ കുമിന്താങ് കക്ഷിയും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയും സഹകരിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു ദേശീയ വിപ്ലവസേന രൂപീകരിച്ചു. അവർ യുദ്ധപ്രഭുക്കന്മാർക്കെതിരെയും ജപ്പാൻ, ബ്രിട്ടൻ എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള വ്യവസായക്കുത്തകകളുടെ തൊഴിലാളി മർദ്ദനത്തിനെതിരെയും പോരാടാൻ തുടങ്ങി. സൺയാത് സെന്റിന്റെ മരണശേഷം കുമിന്താങ് കക്ഷിയുടെ നേതൃത്വമേറ്റെടുത്ത ചിയാങ് കൈഷെക്ക് ഇടതുപക്ഷത്തെ അടിച്ചമർത്താൻ ശ്രമിച്ചത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൈന്യവും ചൈനീസ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയും തമ്മിൽ നീണ്ട ആഭ്യന്തര യുദ്ധത്തിന് കാരണമായി.

ഇന്ത്യയിൽ ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ നടന്ന സ്വാതന്ത്ര്യ സമരങ്ങളെക്കുറിച്ച് മുൻപ് പരിചയപ്പെട്ടല്ലോ. ജാലിയൻ വാലാബാഗ് കൂട്ടക്കൊലക്കെതിരായ പ്രതിഷേധം, നിസ്സഹകരണ പ്രസ്ഥാനം, സൈമൺ കമ്മീഷൻ വിരുദ്ധസമരങ്ങൾ, നിയമലംഘന പ്രസ്ഥാനം എന്നിവയൊക്കെ ഇന്ത്യൻ സ്വാതന്ത്ര്യ സമരത്തിന്റെ ഭാഗമായിരുന്നു.

ഫാഷിസവും നാസിസവും

ജർമ്മനിയേയും ഇറ്റലിയേയും യുദ്ധം സാമ്പത്തികമായി തകർത്തു. തൊഴിലില്ലായ്മയും പട്ടിണിയും ജനകീയ പ്രതിഷേധങ്ങൾക്ക് കാരണമായി. ഇരുരാജ്യങ്ങളിലേയും സർക്കാരുകൾക്ക് ജനരോഷത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിവന്നു. വിജയിച്ചവരുടെ

1925-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഹിറ്റ്ലറുടെ ആത്മകഥയായ 'മെയിൻകാംഫി'ന്റെ പരസ്യബോർഡ്

1914-ലെ യുദ്ധം ഒരിക്കലും ജനങ്ങൾക്കുമേൽ അടിച്ചേൽപ്പിച്ചതായിരുന്നില്ല; അതവർ ആഗ്രഹിച്ചതായിരുന്നു. എല്ലാ അനിശ്ചിതത്വങ്ങൾക്കും ഒരവസാനം വേണമെന്ന് അവർ ആഗ്രഹിച്ചു. ഇരുപതുലക്ഷം ജർമ്മൻകാർ രക്തം ചിന്താൻ തയ്യാറായി. സ്വയം പടക്കളത്തിലിറങ്ങിയെങ്കിൽ അതിന്റെ കാരണം വിലയിരുത്തേണ്ടത് ഈ വസ്തുത മനസ്സിൽവെച്ചാവണം.

എന്റെ യുവത്വം മുഴുവൻ അനുഭവിച്ച നൈരാശ്യത്തിൽനിന്നുള്ള മോചനമായിരുന്നു എനിക്കാദിനങ്ങൾ. യുദ്ധപ്രഖ്യാപനത്തിന്റെ ആ മുഹൂർത്തത്തിൽ ഞാൻ ആവേശം കൊണ്ടു തുള്ളിപ്പോയെന്നു പറയാൻ എനിക്കിപ്പോഴും മടിയില്ല. കാൽമുട്ടുകളിൽ വീണ് ഹൃദയം നിറഞ്ഞ് ദൈവത്തോടു നന്ദി പറയുകയായിരുന്നു ഞാൻ. എന്നെ ഇങ്ങനെയൊരു പോരാട്ടത്തിന്റെ കാലത്ത് ജീവിക്കാൻ അനുവദിച്ചതിന്.

(മെയ്ൻ കാംഫ്-മലയാള പരിഭാഷ-പാപ്പിയോൺ പ്രസിദ്ധീകരണം സെപ്റ്റംബർ-2008-പേജ് നമ്പർ 160)

കൂട്ടത്തിൽപ്പെട്ടിട്ടും ഇറ്റലിക്ക് കാര്യമായ നേട്ടങ്ങളൊന്നും ലഭിച്ചില്ല. ഈ സാഹചര്യത്തിലാണ് ബെനിറ്റോ മുസലീനിയുടെ (Benitto Mussolini) ഫാഷിസ്റ്റ് പാർട്ടി ഇറ്റലിയിലും അഡോൾഫ് ഹിറ്റ്ലറുടെ (Adolf Hitler) നാസി പാർട്ടി ജർമ്മനിയിലും സ്വാധീനം നേടുന്നത്. 1919-ൽ ഫാസിയോ

ഫാഷിസം ജർമ്മനിയിൽ പിന്തുണ വർദ്ധിപ്പിച്ച നടപടികൾ

- ജോസഫ് ഗീബർലിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ശക്തമായ പ്രചാരണ തന്ത്രങ്ങൾ. പ്രത്യേക വിമാനം ഉപയോഗിച്ച് ജർമ്മനി മുഴുവൻ ഹിറ്റ്ലർ 1932-ലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് പ്രചാരണത്തിനായി സഞ്ചരിച്ചു. വീടുവീടാതരം പ്രചാരണം നടത്തി. ഹിറ്റ്ലറുടെ ചിത്രങ്ങളും ആശയങ്ങളും ആഘാതങ്ങളും പോസ്റ്ററുകളായി നാടുനീളെ പതിച്ചു.

ഹിറ്റ്ലറെ നാസി അനുയായികൾ അഭിവാദ്യം ചെയ്യുന്നു

- കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകളുടെ വെള്ളപ്പടയെ നേരിടുന്നതിനായി 'തവിട്ടുകുപ്പായക്കാർ' എന്ന ഒരു വിഭാഗവും 'ഹിറ്റ്ലർ യൂത്ത്' വ്യാപകമായി ജനപിന്തുണ നേടി.

ഹംഗറിയിലെ ബുഡാപെസ്റ്റിൽനിന്ന തടവിലാക്കിയ ജൂതസ്ത്രീകൾ

- എണ്ണത്തിൽ കൂടുതലുള്ള തവിട്ടുകുപ്പായക്കാർ തെരുവുകളിൽ രാഷ്ട്രീയ എതിരാളികളെ കായികമായി നേരിട്ടു. രാഷ്ട്രീയ പ്രതിയോഗികളുടെ യോഗങ്ങൾ ആക്രമിച്ചു.
- ഹിറ്റ്ലർ നല്ലൊരു പ്രഭാഷകനായിരുന്നു. ശക്തിയുടെ പ്രതീകമായി അദ്ദേഹം മാറി. പാർട്ടിയിലെ നിരവധിപേരെ പ്രാസംഗികരായി പരിശീലിപ്പിച്ചു.
- ജർമ്മനിയിൽ സാമ്പത്തിക തകർച്ചയുടെ ഭാഗമായി ഏറ്റവും കൂടുതൽ ദുരിതമനുഭവിച്ച മദ്ധ്യവർഗ്ഗം, കർഷകൻ, തൊഴിലില്ലാത്ത ചെറുപ്പക്കാർ എന്നിവരെ മുൻനിർത്തിയായിരുന്നു ഹിറ്റ്ലറുടെ നയങ്ങൾ.

- സാമ്പത്തിക തകർച്ചയുടെ ഫലമായി പട്ടിണിയിലായവർ, വീടു നഷ്ടപ്പെട്ടവർ, തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ടവർ, കച്ചവടം തകർന്നവർ എന്നിവർക്ക് തൊഴിലും സുരക്ഷിതത്വവും നൽകുന്ന സാമ്പത്തിക നയം വാഗ്ദാനം ചെയ്തു. 'അപ്പവും തൊഴിലും' (Bread & Work) ഇതായിരുന്നു ഒരു മുദ്രവാക്യം.

നാസി കോൺസൻട്രേഷൻ ക്യാമ്പിൽ കൊലചെയ്യപ്പെട്ടവരുടെ വിവാഹമോതിരങ്ങൾ

- ജർമ്മനിയുടെ സൈനിക ബലഹീനതകളിൽ രോഷം പുണ്ടവർക്ക് 'വേഴ്സായി സന്ധി' യെ നിരാകരിച്ച് പഴയ പ്രതാപത്തിലേക്ക് തിരിച്ചുവരുമെന്ന ഹിറ്റ്ലറുടെ പ്രഖ്യാപനം ആവേശമായി.

- ജർമ്മനിയുടെ പ്രശ്നങ്ങൾക്കെല്ലാം ഉത്തരവാദികളെ തേടിയിരുന്നവർക്ക് 'ജൂതന്മാരെയും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരെയും' ഹിറ്റ്ലർ ചൂണ്ടി കാണിച്ചു കൊടുത്തു.

നാസി പട്ടാളത്തിന്റെ മാർച്ച്

- ജർമ്മനിയിലെ പ്രധാന വ്യവസായികൾ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരുടെ വളർച്ചയെ ഭയപ്പെട്ടിരുന്നു. അവർ ഹിറ്റ്ലർ നിർദ്ദേശിച്ച ജർമ്മനിയുടെ 'ആയുധീകരണത്തെ' സഹായിച്ചു. ഒരു ശക്തമായ ഭരണകൂടത്തിനായി അവർ ആഗ്രഹിച്ചു. ഇതിനായി നാസികൾക്ക് ധനസഹായം ചെയ്യാനും തയ്യാറായി. ഹിറ്റ്ലർ ഇവർക്ക് ഇതിനു പകരമായി 'ട്രേഡ് യൂണിയനുകളെ' ഇല്ലായ്മ ചെയ്യുമെന്ന് വാഗ്ദാനം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു.

- ആൽഫ്രഡ് ഹ്യൂഗൻബർഗ് എന്ന ധനാഡ്യന്റെ സൗഹൃദം ഹിറ്റ്ലറെ ഏറെ സഹായിച്ചു. നിരവധി രാജ്യങ്ങളിലെ പത്രസമാപനങ്ങളുടെ മുതലാളിയായ ഇയാൾ 'നാസി' ആശയപ്രചാരണത്തിന് മാധ്യമസഹായം നൽകി.

ഡികോംബാറ്റിമെൻറോ എന്ന പേരിൽ മുസലീനി ആരംഭിച്ച പ്രസ്ഥാനം 1921-ൽ നാഷണൽ ഫാഷിസ്റ്റ് പാർട്ടി എന്ന പേരിൽ പുതിയൊരു പാർട്ടിയായി. 1914-ൽ ജർമ്മൻ സൈന്യത്തിൽ ചേർന്ന് ധീരമായി പോരാടിയ ഹിറ്റ്ലർ പരാജയത്തിൽ നിരാശനായിരുന്നു. 1922-ൽ ജർമ്മൻ വർക്കേഴ്സ് പാർട്ടിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കാൻ നിയുക്തനായ അദ്ദേഹം പിന്നീട് സൈന്യത്തിൽ നിന്നുമാറി. നാഷണൽ സോഷ്യലിസ്റ്റ് ജർമ്മൻ പാർട്ടി (നാസി) യുടെ നേതാവായി അദ്ദേഹം.

ഫാഷിസവും നാസിസവും മുന്നോട്ടുവച്ച ആശയങ്ങളിൽ സമാനതകളുണ്ടായിരുന്നു-വീരാധന, വംശീയത, ഭൂതകാലമഹത്വവൽക്കരണം, യുദ്ധവെറി എന്നിവ. പുരാതന റോമൻ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ മഹത്വത്തെ പ്രചാരണവിഷയമാക്കിയാണ് ഫാഷിസ്റ്റുകൾ പ്രവർത്തിച്ചത്; നാസികൾ ആര്യവംശത്തിന്റെ മഹത്വത്തെയും. ആര്യന്മാരാണ് ജർമ്മനി ഭരിക്കേണ്ടതെന്നും ജർമ്മൻകാരാണ് ലോകം ഭരിക്കേണ്ടതെന്നും ഉള്ള സിദ്ധാന്തമാണ് ഹിറ്റ്ലർ പ്രചരിപ്പിച്ചത്. ഇതനുസരിച്ച് ജൂതന്മാർ ഉന്മൂലനം ചെയ്യപ്പെടേണ്ടവരാണ്. ജർമ്മനിയുടെ സാമ്പത്തികതകർച്ചയ്ക്ക് കാരണം ജൂതന്മാരാണെന്ന് നാസികൾ വാദിച്ചു. സോഷ്യലിസ്റ്റുകളെയും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകളെയും ഡെമോക്രാറ്റുകളെയും ഇരുകൂട്ടരും എതിർത്തു. പത്രസ്വാതന്ത്ര്യം, പാർലമെന്ററി സംവിധാനം, വർഗ്ഗസമരം, സൈനികവൽക്കരണവിരുദ്ധനീക്കങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാം ആര്യന്മാരെ ഇടിച്ചു താഴ്ത്താൻ ജൂതന്മാർ കണ്ടെത്തിയ ഉപകരണങ്ങളാണെന്ന പ്രചാരണവും ഹിറ്റ്ലർ നടത്തിയിരുന്നു. കറുത്ത കുപ്പായക്കാർ (Black shirts) എന്ന പേരിൽ ഒരു ഫാഷിസ്റ്റ് ഗ്രൂപ്പിനെ മുസലീനി സംഘടിപ്പിച്ചപ്പോൾ തവിട്ടു കുപ്പായക്കാർ (Brown shirts) എന്ന പേരിൽ മറ്റൊരു ഗ്രൂപ്പിനെ ഹിറ്റ്ലറും സംഘടിപ്പിച്ചു.

ഇറ്റലിയിൽ 1921-ൽ നടന്ന തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഭൂരിപക്ഷമില്ലാതിരുന്നിട്ടും അധികാരം പിടിച്ചെടുക്കാനായി ഫാഷിസ്റ്റുകൾ റോമിലേക്ക് മാർച്ച് നടത്തി. ചക്രവർത്തിയെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തി മുസലീനി അധികാരം പിടിച്ചെടുത്തു. 1924-ൽ നടന്ന തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഫാഷിസ്റ്റുകൾ ഭൂരിപക്ഷം നേടി ഭരണമുറപ്പിച്ചു. ഫാഷിസ്റ്റ് ഭരണത്തിന്റെ ഭീകരതയാണ് പിന്നീട് ഇറ്റലി കണ്ടത്. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയെയും തൊഴിലാളി സംഘടനകളെയും നിരോധിച്ചു.

മുസലീനി

പത്രങ്ങൾക്കും റേഡിയോ, സിനിമ എന്നിവയ്ക്കും വൻനിയന്ത്രണങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നു. ഫാഷിസ്റ്റ് ആശയപ്രചാരണത്തിനുവേണ്ടി മാധ്യമങ്ങളെ വൻതോതിൽ ഉപയോഗിച്ചു. പ്രാദേശികസർക്കാരുകളെ പിരിച്ചുവിട്ടു. നിരവധി സോഷ്യലിസ്റ്റ്-കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് നേതാക്കളെ വധിച്ചു. ആയിരങ്ങളെ തടവിലാക്കി. ജനങ്ങളുടെ ദുരിതം വർദ്ധിച്ചു. സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ കൂടുതൽ മോശമായി.

റോമിലെ കത്തോലിക്കാസഭയുമായി സന്ധിയുണ്ടാക്കിയ മുസലീനി കത്തോലിക്കാമതത്തെ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ മതമാക്കുകയും തന്റെ ഭരണത്തിന്

ഗീബർസിന്റെ സിദ്ധാന്തം

അഡോൾഫ് ഹിറ്റ്ലറുടെ ഏറ്റവുമടുത്ത വിശ്വസ്തനായിരുന്നു ജോസഫ് ഗീബർസ്. വംശീയശുദ്ധീകരണമെന്ന നാസി പദ്ധതിയുടെ ഉപജ്ഞാതാവ് അദ്ദേഹമായിരുന്നു. നാസി ആശയങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കാൻ ചുമതലയുള്ള മന്ത്രിയായി അദ്ദേഹത്തെ ഹിറ്റ്ലർ നിയമിച്ചു. പത്രങ്ങൾ, റേഡിയോ, സിനിമ, സംഗീതം, സാഹിത്യം എന്നിവ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഗീബർസ് തന്റെ പ്രചാരണങ്ങൾ നടത്തിയത്. ഒരു കള്ളം ആയിരം തവണ ആവർത്തിച്ചാൽ അത് സത്യമായി തീരുമെന്നതായിരുന്നു ഗീബർസിന്റെ പ്രധാനസിദ്ധാന്തം.

സഭയുടെ പിന്തുണ നേടുകയും ചെയ്തു. പോപ്പിന് വത്തിക്കാൻ എന്ന സ്വതന്ത്രരാജ്യം അനുവദിച്ചു കൊടുത്തു. യുദ്ധത്തോടുള്ള കൊതി മുസലീനിയെകൊണ്ട് അബിസീനിയ (ഇന്നത്തെ എത്യോപ്യ) സ്പെയിൻ, അൽബേനിയ എന്നീ രാജ്യങ്ങളെ ആക്രമിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചു. ഒടുവിൽ ആഭ്യന്തരപ്രശ്നങ്ങൾ കാരണം മുസലീനിയുടെ സ്വേച്ഛാധിപത്യഭരണം അട്ടിമറിക്കപ്പെട്ടു.

ജർമ്മനിയുടെ പ്രശ്നങ്ങൾക്കുള്ള പരിഹാരം നാസി പാർട്ടിയാണെന്ന് പ്രചരിപ്പിച്ച ഹിറ്റ്ലറെ സഹായിച്ചിരുന്നത് ഗീബൽസ് ആണ്. ആശയപിന്തുണ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് വൻതോതിൽ പണവും ചെലവഴിക്കുകയുണ്ടായി. ജർമ്മനിയിലെ വെയ്മാർ (Weimar) ഭരണഘടന അനുസരിച്ച് പരമാധികാരി പ്രസിഡന്റ്

ആയിരുന്നു. ചാൻസലർ സ്ഥാനത്തേക്ക് നിയമിതനായ ഹിറ്റ്ലർ 1934-ൽ പ്രസിഡന്റ് ഹിൻഡൻബർഗ് മരിച്ചപ്പോൾ ആ സ്ഥാനവും കൈക്കലാക്കി.

ജൂതന്മാരെയും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരെയും ഇല്ലാതാക്കുമെന്ന് ഹിറ്റ്ലർ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തു. ജൂതന്മാർ ജർമ്മനിയിലേക്ക് കുടിയേറുന്നത് നിരോധിച്ചു. എല്ലാ ജൂതന്മാരെയും ജോലിയിൽ നിന്ന് പിരിച്ചുവിട്ടു. ലക്ഷക്കണക്കിന് ജൂതന്മാരെ കോൺസെൻട്രേഷൻ ക്യാമ്പുകളെന്ന് ക്രൂരമായ പീഡനകേന്ദ്രങ്ങളിലും ഗ്യാസ് ചേംബറുകളിലും അടച്ച് വധിച്ചു.

വേഴ്സായ് സന്ധിയിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ഒന്നൊന്നായി നിരാകരിച്ചു. യുദ്ധത്തിന്റെ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകില്ലെന്ന് അദ്ദേഹം പ്രഖ്യാപിച്ചു.

ഫാസിസ്റ്റുകൾ അവരുടെ നയപരിപാടികൾ വിജയിപ്പിക്കുന്നതിനു സ്വീകരിച്ചിരുന്ന തന്ത്രങ്ങൾ എന്തൊക്കെ? ചർച്ച ചെയ്യൂ.

സ്പെയിൻ ഫാഷിസത്തിന്റെ വഴിയിൽ

ഒന്നാം ലോകയുദ്ധാനന്തരം സ്പെയിൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകളുടെയും ഫാഷിസ്റ്റുകളുടെയും ഏറ്റുമുട്ടലിനുള്ള വേദിയായി. രാജവാഴ്ച്ച, റിപ്പബ്ലിക്കൻ ഭരണം, ഫാഷിസ്റ്റ് സാമ്രാജ്യത്വം എന്നിവയെല്ലാം അവിടെ മാറിമാറി പരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. 1931-ൽ രാജവാഴ്ച്ച അവസാനിച്ച് സ്പെയിൻ ഒരു റിപ്പബ്ലിക് ആയി. റിപ്പബ്ലിക്കൻ-കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ആശയങ്ങളുള്ള നിരവധി പാർട്ടികൾ സ്പെയിനിൽ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ ഇവർ തമ്മിൽ ഐക്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ക്രമസമാധാനനില തകർന്നപ്പോൾ ആഭ്യന്തരസംഘർഷം

രൂക്ഷമായി. 1936-ലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഇടതു-വലതുപക്ഷങ്ങൾ തുല്യമായി സീറ്റുകൾ നേടി. ഒരു ഫാഷിസ്റ്റ് പാർലമെന്റംഗം വധിക്കപ്പെട്ടതിന്റെ പേരിൽ സ്പെയിനിൽ ആഭ്യന്തരയുദ്ധമാരംഭിച്ചു. ആഭ്യന്തര കലാപത്തിൽ ജനറൽ ഫ്രാങ്കോ ഫാഷിസ്റ്റ് വിഭാഗത്തിന്റെ നേതൃത്വം ഏറ്റെടുത്തു. റഷ്യ, മെക്സിക്കോ, ഫ്രാൻസ് എന്നിവർ റിപ്പബ്ലിക്കിനെ പിന്തുണച്ചപ്പോൾ ജർമ്മനിയും ഇറ്റലിയും ഫ്രാങ്കോയെ പിന്തുണച്ചു. ജവഹർലാൽ നെഹ്റു സ്പാനിഷ് റിപ്പബ്ലിക്കിനെ പിന്തുണച്ച് രംഗത്തുവന്നത് പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. കമ്മ്യൂണിസ

ഗെയർണിക്ക

ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ മഹാനായ സ്പാനിഷ് ചിത്രകാരൻ പാബ്ലോ പിക്സാസോ വരച്ച പെയിന്റിംഗ്. ഫാഷിസ്റ്റുകൾ ബോംബിട്ടു തകർത്ത ഒരു സ്പാനിഷ് പട്ടണമായിരുന്നു ഗെയർണിക്ക. ആ പേരിൽ വരച്ച പെയിന്റിംഗിലൂടെ ഫാഷിസത്തിന്റെ കിരാത വാഴ്ചയ്ക്കെതിരെ പ്രതിഷേധിക്കുകയായിരുന്നു പിക്സാസോ.

ത്തിനെതിരായ ഫാഷിസ്റ്റ് യുദ്ധമായാണ് ഫ്രാങ്കോയുടെ കലാപത്തെ അവർ വിശേഷിപ്പിച്ചത്. അവസാനം ഫ്രാങ്കോ വിജയിക്കുകയും 'ഫലാങ്ജിസം' (Falangism) എന്ന പേരിൽ ഫാഷിസ്റ്റ് സ്വേച്ഛാധിപത്യം സ്വീകരിച്ചു. നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്തു.

ഫാഷിസം ജപ്പാനിൽ

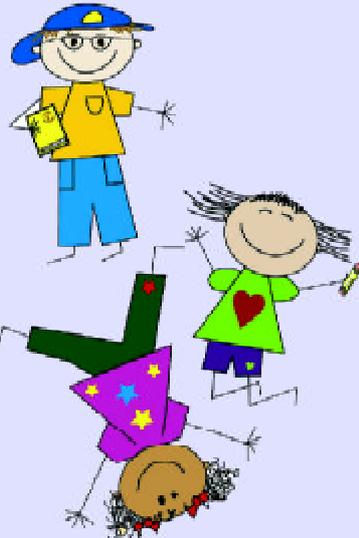
1905-ൽ റഷ്യയെ തോൽപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ജപ്പാൻ ശക്തി തെളിയിച്ച കാര്യം സൂചിപ്പിച്ചതാണ്. ഒരു സാമ്രാജ്യത്വശക്തിയായി വളർന്ന ജപ്പാൻ ഒന്നാം ലോകയുദ്ധത്തിനുശേഷം വാഷിങ്ടൺ നിരായുധീകരണസമ്മേളനത്തിൽ വച്ച് ഇംഗ്ലണ്ട്, അമേരിക്ക, ഫ്രാൻസ് എന്നീ രാജ്യങ്ങളുമായി ഉടമ്പടിയുണ്ടാക്കി. അത് ജപ്പാനിൽ വിവാദങ്ങൾക്ക് കാരണമായി. ജപ്പാന്റെ പ്രധാനമന്ത്രിയായ മുൻ സൈനികൻ ബാരൺ തനാക്ക സാമ്രാജ്യ വിപുലീകരണത്തിനു വേണ്ടി വാദിച്ചു. സാമ്രാജ്യത്വം മഹത്തരമാണെന്നും

ആക്രമണ നയമാണ് വേണ്ടതെന്നും അദ്ദേഹം ചക്രവർത്തിയെ ബോധ്യപ്പെടുത്തി. ലോകം കീഴടക്കണമെങ്കിൽ ചൈന കീഴടക്കണമെന്നും ചൈന കീഴടക്കണമെങ്കിൽ മഞ്ചൂറിയ കീഴടക്കണമെന്നും മഞ്ചൂറിയ കീഴടക്കണമെങ്കിൽ കൊറിയ കീഴടക്കണമെന്നും തനാക്ക പ്രഖ്യാപിച്ചു. ജപ്പാന്റെ സാമ്രാജ്യത്വവ്യാപനത്തെ ലക്ഷ്യമിട്ട ഈ പദ്ധതി തനാക്ക മെമ്മോറിയൽ എന്നറിയപ്പെടുന്നു. 1931-ലെ മഞ്ചൂറിയ ആക്രമണത്തിൽ നേടിയ വിജയം ജപ്പാനെ കൂടുതൽ ആക്രമണകാരിയാക്കി. തനാക്കയെ തുടർന്ന് പ്രധാനമന്ത്രിയായ ടോജോയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജപ്പാനിൽ ഫാഷിസ്റ്റ് ഭരണം നിലവിൽ വന്നു. 1936-ൽ ജർമ്മനിയുമായി ചേർന്ന് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് വിരുദ്ധ സഖ്യമുണ്ടാക്കിയതിലൂടെ ജപ്പാനും ഫാഷിസ്റ്റ് വ്യാപനത്തിൽ പങ്കാളിയായി.

ജപ്പാനെ ഒരു സാമ്രാജ്യത്വശക്തിയാക്കി മാറ്റിയതിൽ 'തനാക്ക മെമ്മോറിയൽ' ന്റെ സ്വാധീനം പരിശോധിക്കൂ.

പ്രവർത്തനങ്ങൾ

- ഒന്നാം ലോക യുദ്ധാനന്തരം വളർന്നുവന്ന ഫാഷിസ്റ്റ് ഭരണക്രമങ്ങൾ ലോകസമാധാനത്തിന് ഭീഷണിയായതിനെക്കുറിച്ചും മറ്റൊരു ലോകയുദ്ധത്തിലേക്ക് നയിച്ച സംഭവവികാസങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഒരു സെമിനാർ പേപ്പർ തയ്യാറാക്കുക.
- ഒന്നാം ലോകയുദ്ധത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ യുദ്ധങ്ങളിൽ ധ്വംസിക്കപ്പെടുന്ന മനുഷ്യാവകാശങ്ങളെക്കുറിച്ച് ചർച്ച ചെയ്യുക.
- റഷ്യൻ വിപ്ലവവും സോവിയറ്റ് യൂണിയന്റെ വളർച്ചയും ലോകചരിത്രത്തിൽ ചെലുത്തിയ സ്വാധീനം വിലയിരുത്തി ഒരു പ്രബന്ധം തയ്യാറാക്കുക.
- ഒന്നാം ലോകയുദ്ധത്തിനു കാരണമായ അന്താരാഷ്ട്രതർക്കങ്ങൾ ഏതെല്ലാം? ഇത് ലോകയുദ്ധമായി മാറാനുള്ള പശ്ചാത്തലമെന്ത്?

- വാർ കമ്മ്യൂണിസവും പുത്തൻ സാമ്പത്തികനയവും എങ്ങനെ വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു?
- പഞ്ചവത്സരപദ്ധതികൾ റഷ്യയുടെ സാമ്പത്തിക പുരോഗതിയെ സ്വാധീനിച്ചതെങ്ങനെ?
- ഫാഷിസവും നാസിസവും ദേശീയതയുടെ ഏറ്റവും ഭീകരമായ രൂപപരിണാമമാണ്. ഇറ്റലിയുടെയും ജർമ്മനിയുടെയും സാമ്രാജ്യത്വ ശക്തിയായുള്ള മുന്നേറ്റം മുൻനിർത്തി ഇത് പരിശോധിക്കുക.